

ሮሜ 14:1-15:7

በእምነት የደከመውንም ተቀብሎት፤ በአሳቡም ላይ አትፍረዱ። ሁሉን ይበላ ዘንድ እንደ ተፈቀደለት የሚያምን አለ፤ ደካማው ግን አትክልት ይበላል። የሚበላ የማይበላውን አይናቀው፤ የማይበላውም በሚበላው አይፍረድ፤ እግዚአብሔር ተቀብሎታልና። (ሮሜ 14:1-3)

ከእኛ አንድ ሰንኳ ለራሱ የሚኖር የለምና፤ ለራሱም የሚሞት የለም፤ በሕይወት ሆነን ብንኖር ለጌታ እንኖራለንና፤ ብንሞትም ለጌታ እንሞታለን። እንግዲህ በሕይወት ሆነን ብንኖር ወይም ብንሞት የጌታ ነን። ስለዚህ ነገር ሙታንንም ሕያዋንንም ይዝ ዘንድ ክርስቶስ ሞቶአልና ሕያውም ሆኖአልና።

አንተም በወንድምህ ላይ ስለ ምን ትፈርዳለህ? ወይስ አንተ ደግሞ ወንድምህን ስለ ምን ትንቃለህ? ሁላችን በክርስቶስ ፍርድ ወንበር ፊት እንቆማለንና ። (ሮሜ 14:7-10)

በራሱ ርኩስ የሆነ ነገር እንደ ሌላ በጌታ በኢየሱስ ሆኜ አውቄአለሁ ተረድቼአለሁ፤ ነገር ግን ምንም ርኩስ እንዲሆን ለሚቈጥር ለእርሱ ርኩስ ነው። ወንድምህንም በመብል ምክንያት የምታሳዝን ከሆንህ እንግዲህ በፍቅር አልተመላለስም። ክርስቶስ ስለ እርሱ የሞተለትን እርሱን በመብልህ አታጥፋው። እንግዲህ ለእናንተ ያለው መልካም ነገር አይለደብ፤ የእግዚአብሔር መንግሥት ጽድቅና ሰላም በመንፈስ ቅዱስም የሆነ ደስታ ናት እንጂ መብልና መጠጥ አይደለችምና። (ሮሜ 14:14-17)

እኛም ኃይለኞች የሆንን የደካሞችን ድካም እንድንሸከም ራሳችንንም ደስ እንዳናለኝ ይገባናል። እያንዳንዳችን እንድናንጸው እርሱን ለመጥቀም ባልንጀራችንን ደስ እናለኝ። ክርስቶስ ራሱን ደስ አላለኝምና፤ ነገር ግን፡- አንተን የነቀፋበት ነቀፋ ወደቀበኝ ተብሎ እንደ ተጸፈ ሆነበት። (ሮሜ 15:1-3)

ክርስቲያኖች በማይስማሙበት ጊዜ

መለያየት በእግዚአብሔር ሕዝብ መካከል ትልቅ ችግር ሆኖ የኖረ ጉዳይ ነው። በብሉይ ኪዳን እንደተዘገበው የእርስ በርስ ጦርነትና የቤተሰብ አለመግባባት በእስራኤል ሕዝብ መካከል የነበረ ሲሆን፤ በአዲስ ኪዳን የተጠቀሱት አብያተ ክርስቲያናትም መከፋፈል ይታይባቸው ነበር። በቆሮንቶስ የነበሩት ክርስቲያኖች በመሪዎች ምርጫ ተለያይተው፤ ከአባላቱ አንዳቸው ሌላውን እስከ መክሰስ ደርሰዋል (1ኛ ቆሮ. 1:10-13፤ 6:1-8)። በገላትያ የነበሩ ቅዱሳንም እርስ በርሳቸው «ይነካክሱና ይበላሉ» ነበር (ገላ. 5:15)፤ በኤፌሶንና ቆላስይስ የነበሩት ቅዱሳንም ስለ ክርስቲያናዊ አንድነት ጥቅም ማሳሰቢያ አስፈልጓቸው ነበር (ኤፌ. 4:1-3፤ ቆላ. 2:1-2)። በፊልጵስዩስ በነበረችው ቤተ ክርስቲያንም ሁለት ሴቶች ባለመግባባታቸው ሳቢያ ቤተ ክርስቲያኗ ልትከፋፋል እንደነበር እናያለን (ፊልጵ. 4:1-3)። ዘማሪው፤ «ወንድሞች በኅብረት ቢቀመጡ፤ እነሆ፤ መልካም ነው፤ እነሆም ያማረ ነው» [መዝ. (133):1-2] ያለው ለዚህ ነው።

የአንዳንዶቹ ችግሮች መንሥኤ በቤተ ክርስቲያን ያሉት አማኞች የነበሩበት ሁኔታ የተለያየ በመሆኑ ምክንያት ነው። አይሁድ ለምሳሌ የዳኑት ለመርሳት ከሚያስችግር የሕግ ወግ አጥባቂነት ሕይወት ነው። አሕዛብ ደግሞ ስለሚበላና ስለማይበላ እንስሳ ወይም ስለ በዓል ቀናት ተጨንቀው ተጠበው አያውቁም። በታሪክ ውስጥ የመጀመሪያው የነበረው የቤተ ክርስቲያን ጉባኤ፤ የተወያየው ክርስቲያን ከሕግ ጋር ስለሚኖረው ግንኙነት ጉዳይ ነበር (የሐዋ. 15)።

በሮም የነበሩት አማኞችም ስለ ተለዩ አመጋገቦችና ስለ ተለዩ የበዓላት ቀናት በመካከላቸው መለያየት ነበር። አንዳንዶቹ ሥጋ መብላት ኃጢአት ስለ መሰላቸው፤ አትክልት ብቻ ይበሉ ነበር። አንዳንዶች የአይሁድ በዓላትን አለመጠበቅ ኃጢአት ይመስላቸው

ነበር። እያንዳንዱ ክርስቲያን የተረዳውን ለራሱ ቢጠብቅ ምንም ችግር ባልተፈጠረ ነበር። ነገር ግን እርስ በርሳቸው መፈራረድና መነቃቀፍ ጀመሩ። አንደኛው ቡድን ሌላኛው በፍጹም መንፈሳዊ እንዳልሆነ ደመደመ።

የሚያሳዝነው ዛሬም በዘመናችን ግልጽ ያልሆኑና ለእያንዳንዱ አማኝ ትክክል ወይም ስሕተት ያልሆኑ ነገሮች አሉ። አንዳንድ ልምምዶች ትክክል እንዳልሆኑ እናውቃለን፤ ምክንያቱም መጽሐፍ ቅዱስ በግልጽ ስለሚከንናቸው ነው። ሌሎች ደግሞ ትክክል የሆኑ አሉ፤ ምክንያቱም መጽሐፍ ቅዱስ እንድንጠበቃቸው ያዘናልና። ነገር ግን በቅዱሳት መጻሕፍት በግልጽ ብያኔ ባልተሰጠባቸው ጉዳዮች ላይ ተጨማሪ ምሪት ያስፈልገናል። ጳውሎስ ለዚህ ምሪት አስፈላጊ የሆኑ መመሪያዎችን ሰጥቷል። አማኞች በጣም መሠረታዊ ባልሆኑ ጉዳዮች ላይ ባይስማሙም፤ በቤተ ክርስቲያን ውስጥ አንድነታቸውን ጠብቀው መኖር እንሚችሉ አብራርቷል። ለአንባቢዎቹ ሦስት ምክሮችን ሰጥቷቸዋል።

1. እርስ በርሳችሁ ተቀባበሉ (14:1-12)

እንደምታዩት ይህ ክፍል ጀምሮ የሚጨርሰው በዚህ ምክር ነው (ሮሜ 15:7)። ጳውሎስ የሚናገረው «በእምነት ለበረቱት» ሲሆን፤ እነርሱም በክርስቶስ ያገኙትን መንፈሳዊ አርነት ተረድተው የምግብ ወይም የቅዱስ ቀናት ወግ አጥባቂ ሕጎች (ደንቦች) ባሪያ አልነበሩም። «በእምነት ደካማዎቹ» ደግሞ ያልበሰሉት አማኞች ሲሆኑ፤ ምን እንደሚመገቡና መቼ እንደሚያመልኩ ሕጎችን ለመጠበቅ ግዴታ እንዳለባቸው ያስቡ ነበር። ብዙ ሰዎች የበሰሉ ክርስቲያኖች ትእዛዛትን ቀጥ ብለው የሚከተሉ እንደሆኑ አድርገው ቢያስቡም ነገሩ ግን እንዲህ አይደለም። በሮም ጉባኤ ደካማ ክርስቲያን የተባሉት፤ ከሕግ ጋር የተጣበቁና በጌታ ባገኙት ነጻነት የማይደሰቱበት ናቸው። ደካማ ክርስቲያን የተባሉት ጠንካራ ክርስቲያኖች በተባሉት ላይ ይፈርዱባቸው ስለነበር፤ ብርቱዎቹ ክርስቲያኖች ደካማዎቹን ይንቋቸው ነበር።

«እርስ በርሳችሁ ተቀባበሉ» የሚለው የጳውሎስ የመጀመሪያው ምክር ሲሆን፤ መቀባበል ያስፈለገበትንም አራት ምክንያቶች ዘርዝሯል፡-

ሀ) እግዚአብሔር ተቀብሎናል (14:1-3)- ቤተ ክርስቲያን ውስጥ ስላለው ክርስቲያናዊ ኅብረት መመዘኛውን ማውጣት የጌታ እንጂ የእኛ ኃላፊነት አይደለም፡፡ ሰው ሠራሽ አጥሮችን በራሳችን ልምምድ ላይ ተመሥርተን ማውጣቱ፤ ከእግዚአብሔር ቃል አልፈን መሄዳችንን ያመለክታል፡፡ እግዚአብሔር ስለተቀበለን፤ እርስ በርሳችን ልንቀባበል ይገባናል፡፡ በእነዚህ ነገሮች መከራከር፤ መፈራረድ ወይም መጠላላት አይገባንም፡፡ ምናልባትም ቅዱስ አውግስጢኖስ፤ «በመሠረታዊው ጉዳይ አንድነት፤ መሠረታዊ ባልሆነው ነገር ነጻነት፤ በነገር ሁሉ ደግሞ ልግስና» በማለት ጉዳዩን በጥሩ ሁኔታ ገልጸውታል፡፡

እግዚአብሔር ጴጥሮስ ለአሕዛብ ወንጌልን ይዞ እንዲሄድ ሲያዘው፤ ቤተ ክርስቲያኗ ጴጥሮስ ከእነዚህ አዲስ ክርስቲያኖች ጋር በጋራ በመመገቡ ኮነነችው (የሐዋ. 11:1-3)፡፡ ነገር ግን እግዚአብሔር አሕዛብን እንደ ተቀበለ በግልጽ ለማሳየት በበዓለ ጎምሳ ለአይሁድ አማኞች የሰጠውን መንፈስ ቅዱስ ለአሕዛብም ሰጣቸው (የሐዋ. 10:44-48፤ 11:15-18)፡፡ ጴጥሮስ ይህንን እውነት በዘላቂነት አልተከተለም፡፡ በኋላ ላይ በአንጾኪያ ከነበሩ አሕዛብ ክርስቲያኖች ጋር ኅብረት ለማድረግ ባለመፈለጉ ጳውሎስ ገሥጾታል (ገላ. 2:11-13)፡፡ እግዚአብሔር ለጴጥሮስም ሆነ ለጳውሎስ የክርስቲያኖች ኅብረት መሠረቱ ምግብና የሃይማኖት ቀን ቆጠራ አለመሆኑን ገልጾላቸዋል፡፡

በየቤተ ክርስቲያኑ ደካማና ብርቱ ክርስቲያኖች አሉ፡፡ ብርቱዎቹ መንፈሳዊ እውነትን ተረድተው በሥራ ላይ ሲያውሉት፤ ደካማዎቹ ደግሞ ወደዚህ ብስለትና ነጻነት አልደረሱም፡፡ ደካማ ብርቱውን መኮነን ወይም መንፈሳዊ እንዳልሆነ መቁጠር የለበትም፡፡ ብርቱው ደግሞ ደካማውን ያልበሰለ ብሎ መጥራትም ሆነ መጥላት አይኖርበትም፡፡

እግዚአብሔር ብርቱዎቹንም ደካማዎቹንም ተቀብሏቸዋል። ስለዚህ እርስ በርሳቸው ሊቀባበሉ ይገባቸዋል።

ለ) እግዚአብሔር የራሱን ጠብቆ ያቆያል (14:4) - ብርቱው ክርስቲያን በደካማው የተኮነ ሲሆን፤ ጳውሎስ ይህን ያወገዘበት ምክንያት ደካማው ክርስቲያን በእግዚአብሔር ቦታ ሆኖ በብርቱው ላይ መፍረድ እንደማይገባው ለማሳየት ነው። ጌታችን እግዚአብሔር ነው፤ ክርስቲያን ደግሞ አገልጋይ ነው። ይህንን ግንኙነት ማቃወስ ስሕተት ነው።

በክርስትና ሕይወታችን የምናገኘው ስኬታማነት በሌሎች ክርስቲያኖች አስተሳሰብ ወይም አቋም ስለማይደገፍ ልንበረታታ ይገባናል። ፈራጁ እግዚአብሔር ነው፤ ሊያቆመንም የሚችለው እርሱ ነው። «አገልጋይ» የሚለው ቃል የሚያመለክተው ክርስቲያኖች ለጌታ በመሥራት መትጋት እንዳለባቸው ሲሆን፤ በዚህ ምክንያት ሌሎች ክርስቲያኖች ላይ ለመፍረድ ወይም ሌሎችን ለመኮነን ጊዜ አይኖራቸውም። ሰዎችን ለክርስቶስ የሚማርኩ የሌሎች ቅዱሳንን ሕይወት ከመፈተሽ የላቀ ሥራ አላቸው።

ሐ) ኢየሱስ ክርስቶስ ጌታ ነው ((14:5-9)- «ጌታ» የሚለው ቃል በእነዚህ ቁጥሮች ብቻ ስምንት ጊዜ ተጽፎ ይገኛል። ማንም ክርስቲያን በሌላ ክርስቲያን ሕይወት «እንደ እግዚአብሔር» ሊሆን አይችልም። ልንጸልይ፣ ልንመክርና ልንገሥጽ እንችላለን፤ ነገር ግን የእግዚአብሔርን ቦታ ልንይዝ አንችልም። ምንብን ወይም ቀንን «ቅዱስ» የሚያደርገው ምንድን ነው? ከጌታ ጋር ስናገናኘው ነው። የተለዩ ቀናትን ቅዱስ አድርጎ የሚመለከት ሰው ይህን የሚያደርገው «ለጌታ» ነው። እያንዳንዱን ቀን እንደተቀደሰች የሚያስብም «ለጌታ» ሲል ያደርገዋል። ሥጋ የሚበላ ክርስቲያን ጌታን ያመለግናል። ሥጋን የሚተው ደግሞ «ለጌታ ሲል ይተዋል»። «እያንዳንዱ በገዛ አእምሮው አጥብቆ ይረዳ» (ቁ.5) ማለቱ እያንዳንዱ ሰው የሚያደርገውን ለጌታ ብሎ

እንደሚያደርግ ይመልከት እንጂ እንዲያው ሚዛን በጎደለው ሁኔታ ወይም በአምሮት ሊሆን አይገባም፡፡

በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያናት ያሉት አንዳንድ ልምምዶችና የምንሰጣቸው ደረጃዎች ወግን የተከተሉ እንጂ መጽሐፍ ቅዱሳዊ አይደሉም፡፡ «ሰይጣን በአየር ላይ ሥልጣን ያለው አለቃ» ስለሆነ የክርስቲያን ሬድዮን ጣቢያ የሚቃወሙ የተሰጡ ክርስቲያኖች እንደነበሩ እናስታውሳለን፡፡ እንዲያውም አንዳንዶቻችን መጽሐፍ ቅዱስ የመተርጎምን ተግባር የቀጥተኛ ነት መመዘኛ ያደርጋሉ፡፡ ቤተ ክርስቲያን የደከመችውና የተከፋፈለችው ክርስቲያኖች ኢየሱስ ክርስቶስ እንዲገዛ ስላልፈቀዱለት ነው፡፡

ይህን እውነት በተመለከተ አንድ አስደናቂ ምሳሌ በዮሐንስ 21:15-25 ተሰጥቷል፡፡ ኢየሱስ ጴጥሮስን ወደ ቀድሞው የሐዋርያነት ሥልጣኑ መልሶታል፡፡ እንደገናም «ተከተለኝ» ብሎታል፡፡ ጴጥሮስ ኢየሱስን መከተል ጀመረ፤ ከዚያም ሌላ ሰው ሊከተለው ሰማ፡፡ እርሱም ሐዋርያው ዮሐንስ ነበረ፡፡

ከዚያም ጴጥሮስ ኢየሱስን፤ «ጌታ ሆይ፤ ይህ ሰው ምን ያደርጋል?» ብሎ ጠየቀው፡፡

የጌታን መልስ አስተውሉ፡- «እስክመጣ ድረስ ይኖር ዘንድ ብወድስ ምን አገደህ? አንተ ተከተለኝ» አለው፡፡ በሌላ አበባል፤ «ጴጥሮስ፤ እኔን የሕይወትህ ጌታ ማድረግህን እርግጠኛ ሁን፡፡ የዮሐንስን ጉዳይ ለእኔ ተወው፡፡» ማለት ነው፡፡ አማኞች መሠረታዊ ባልሆነ ጉዳይ ባለመስማማታቸው ሌሎች ክርስቲያኖችን ሲወቅሱ ስሰማ፤ በእግዚአብሔር ቃል የተከለከለ ከሆነ፤ «አንተን ምን ገደህ? ክርስቶስን ተከተል! እርሱ ብቻ ጌታህ ይሁን!» እላለሁ፡፡

ጳውሎስ አማኝ ከክርስቶስ ጋር ስላለው አንድነት አጽንኦት ሰጥቷል፤ «በሕይወት ሆነን ብንኖር ለጌታ እንኖራለንና ብንሞትም ለጌታ እንሞታለን» (ቁ. 8)፡፡ በመጀመሪያ ኃላፊነት ያለብን ለጌታ ነው፡፡ ክርስቲያኖች ለነቀፌታ ወደ ወንድማቸው

ከመሄዳቸው በፊት፤ በጸሎት ወደ ጌታ ቢቀርቡ ኖሮ፤ በቤተ ክርስቲያን የጠነከረ ኅብረት ይኖር ነበር።

መ) ኢየሱስ ክርስቶስ ዳኛ ነው (14:10-12)- ጳውሎስ ደካማውን ክርስቲያን፤ «አንተም በወንድምህ ላይ ስለምን ትፈርዳለህ?» በማለት ይጠይቀዋል? የበረታውን ክርስቲያን ደግሞ፤ «አንተ ወንድምህን ስለምን ትንቃለህ?» ብሎ ይጠይቃል። ብርቱም ሆነ ደካማው ክርስቲያን በክርስቶስ የፍርድ ዙፋን ፊት ቀርበው በጌታ ይዳኛሉ እንጂ አንዳቸው አንዳቸውን አይዳኙም።

የክርስቶስ የፍርድ ወንበር፤ ክርስቲያኖች ሁሉ ስለ ሥራቸው በጌታ የሚፈርድባቸው ቦታ ነው። ክርስቶስ የኃጢአትን ዋጋ ስለ ከፈለገና ኩነኔ ስለሌለብን የምንዳኘው ስለ ኃጢአታችን አይደለም (ሮሜ 8:1)። «የፍርድ ወንበር» የሚለው የግሪኩ ቃል የሚያመለክተው በአትሌቲክስ ውድድር ወቅት ዳኞቹ የሚቀመጡበትን ቦታ ነው። አንድ ተወዳዳሪ ሕግ ሲጥስ ቢያዩት ወዲያውኑ ከጨዋታ ውጭ ያደርጉታል። በውድድሩም መጨረሻ ሽልማት የሚሰጡት ዳኞቹ ናቸው (1ኛ ቆሮ. 9:24-27ን ይመልከቱ)። 1ኛ ቆሮ. 3:10-15 ስለ ክርስቶስ የፍርድ ወንበር ሌላ ሥዕል ይሰጠናል። ጳውሎስ አገልግሎታችንን ከቤተ መቅደስ ግንባታ ጋር አወዳድሮታል። በርካሽ ቁሳቁስ ብንገነባ፤ እሳቱ ያቃጥለዋል። በውድና በጠንካራ ቁሳቁስ ብንሠራ ግን፤ ሥራችን የተዋጣ ይሆናል። ሥራዎቻችን ፈተናውን ካለፉ፤ ሽልማት እንቀበላለን። ከተቃጠሉ ግን፤ ሽልማቱን እናጣለን፤ ነገር ግን «በእሳት እንደሚድን» እንድናለን።

ክርስቲያን ለክርስቶስ የፍርድ ወንበር እንዴት መለናዳት ይችላል? ኢየሱስ ክርስቶስን የሕይወቱ ጌታ በማድረግና በታማኝነት እርሱን በመታዘዝ ነው። በሌሎች ክርስቲያኖች ላይ በመፍረድ ፋንታ በሕይወታችን ሌላ ዳኛ ስላለ ክርስቶስ በፍርዱ ወንበር ክርስቶስን ለመገናኘት ራሳችንን እናዘጋጅ (ሉቃስ 12:41-48ን፤ ዕብ. 13:17ንና 1ኛ ዮሐ. 2:28ን ይመልከቱ።)

በኃጢአታችን አለመከሰሳችን እግዚአብሔርን እንዳንታዘዝ ሊያበረታታን አይገባም። በሕይወታችን የሚኖረው ኃጢአት ክርስቶስን እንደሚገባ እንዳናገለግለው የሚያደርገን ሲሆን፤ ሽልማታችንንም ያሳጣናል። ሎጥ እንደ አጎቱ አብርሃም ከጌታ ጋር ስላልተጓዘ ምስክርነቱን በቤተሰቡ መሃል እንኳን ሳይቀር አጣ። በመጨረሻው ፍርድ ሲመጣ ከእሳትና ዲን ቢድንም፤ ዕድሜ ልኩን የኖረለት ሀብት ግን ተቃጠለ። «በእሳት እንደሚድን» ዳነ።

ጳውሎስ እያንዳንዳቸው ስለ ሌሎች ሳይሆን፤ ስለ ራሳቸው መልስ እንደሚሰጡ ገልጸላቸዋል። የራሳቸው ነገር ጥሩ መሆኑን ማረጋገጥ ነበረባቸው። ትኩረቱ የጌትነትን መርሆች በመግለጽ ላይ ሲሆን፤ ኢየሱስ ክርስቶስን የሕይወታችሁ ጌታ፤ እንዲሁም በሌሎችም ክርስቲያኖች ሕይወት ጌታ እንዲሆን ፍቀዱለት ይላቸዋል።

በእንግሊዝ አገር ከነበሩት ክርስቲያን ሰባኪዎች መካከል ቻርልስ ስፐርደንና ዮሴፍ ፓርከር ኃያል የወንጌል ሰባኪዎች ነበሩ። በአገልግሎታቸው ጅማሬ ላይ ኅብረት በማድረግ አንዳቸው በሌላኛው መድረክ ላይ ይሰብኩ ነበር። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ግን፤ ሳይስማሙ ቀሩና ነገራቸው በጋዜጣ ላይ መውጣት ጀመረ። ስፐርደን ቲያትር ያያልና መንፈሳዊ አይደለም ሲል ፓርከርን ከሰሰው። የሚገርመው ደግሞ ስፐርደን ደግሞ ብዙ ክርስቲያኖች የሚኮንኑትን ሲጋር ያጨስ ነበር። ማንኛቸው ልክ ነበሩ? የተሳሳተውስ ማን ነበር? ምናልባት ሁለቱም ተሳስተዋል! በክርስትና ሕይወት አጠያያቂ በሆኑ ጉዳዮች ላይ እውነተኛ አማኞች ሳይነታረኩ ለመስማማት አይችሉምን? «እግዚአብሔር ከእኔ ጋር የማይስማሙ ሰዎችን እንደሚባርክ ተምራለሁ» ብሎ አንድ ወዳጄ ሲነግረኝ፤ እኔም ለራሴ ተማርኩ። ኢየሱስ ክርስቶስ ጌታ ሲሆን፤ በራሱ አገልጋዮች እንደ ፈቀደ እንዲያደርግ እንፈቅድለታለን ማለት ነው።

2. እርስ በርሳችሁ ተናነጹ (14:13-23)

በመጀመሪያው ምክር ላይ ብናቆም፤ ክርስቲያኖች እርስ በርሳቸው ባሉበት ታጥረው፤ ደካማውም ደካማ ሆኖ እንዲቀር የሚያስተምር ይመስላል። ነገር ግን ይህ ሁለተኛው ምክር ነገሮችን በበለጠ ያብራራል። አጽንኦቱ «በጌታና አገልጋይ» ላይ ሳይሆን፤ «በወንድማማችነት» ላይ ነው። የወንድማዊ ፍቅር መርህ ነው። እርስ በርሳችን ከተዋደድን፤ እርስ በርሳችን እንተናነጻለን፤ በእምነትም እርስ በርሳችን እናድጋለን። አንባቢዎቹ ወንድሞቻቸውን እንዲረዱ ጳውሎስ ብዙ እውነታዎችን አካፍሏቸዋል።

ሀ) የክርስቲያኖች ሕይወት አንዱ የሌላውን ይዳስሳል (14:13-15)- እርስ በርሳችን አንዱ የሌላውን ሕይወት የሚለውጥበት መንገድ እንዳለ አስተውሉ። ሌሎች እንዲሰናከሉ፤ እንዲያዝኑ ወይም እንዲጠፉ ልናደርግ እንችላለን። ጳውሎስ ብርቱው ክርስቲያን ደካማውን ስለሚለውጥበት መንገድ ተናግሯል። ጳውሎስ በ1ኛ ቆሮንቶስ 8-9 ላይ፤ «ክርስቲያኖች ለጣዖት የተሠዋውን ሥጋ መብላት ይገባቸዋልን?» በሚለው ጥያቄ የነበረውን ችግር ተጋፍጦ ነበር። በዚህ ቦታ ዕውቀትና ፍቅር አብረው መሥራት እንዳለባቸው አመልክቷል «እውቀት ያስታብያል ፍቅር ግን ያንጸል» (1ኛ ቆሮ. 8:1)። ብርቱው ክርስቲያን መንፈሳዊ ዕውቀት አለው፤ ነገር ግን ፍቅር ከሌለው፤ እውቀቱ ደካማዎቹን ክርስቲያኖች ይጎዳል። እውቀት በፍቅር መርገብ አለበት።

ብዙ ጊዜ ሕፃናት በቁምሣጥን ውስጥ የተደበቀ ነገር ያለ ስለሚመስላቸው ጨለማን ይፈራሉ። እናቱ ልጇን ምንም ክፉ ነገር በቤት ውስጥ እንደማይጋጥመው ታውቃለች። ነገር ግን የእርሷ እውቀት በራሱ ለልጁ ይህንን ሊያረጋግጥለት ወይም ሊያጽናናው አይችልም። ሕፃኑ ፍርሃትን እንዲያስወግድ ልትሞግቱት አትችሉም። እናቱ በአልጋው ዳር ተቀምጣ በፍቅር ልጇን ስታዋራውና ሁሉም ነገር ሰላም እንደሆነ ስታረጋግጥለት

ያለፍርሃት እንቅልፍ ይወስደዋል። እውቀት ከፍቅር ጋር ሲሆን ደካማው ሰው ጠንክሮ እንዲያድግ ይረዳዋል።

«በራሱ ርኩስ የሆነ ነገር የለም» ሲል ጳውሎስ ጽፏል (ቁ.14)። በራሱ ርኩስ የሆነ ምግብ፣ በራሱ ርኩስ የሆነ ቀን ወይም በራሳቸው ርኩስ የሆኑ ሕዝቦች የሉም። (ጴጥሮስ ይህንን እንዴት እንደተማረ ለማየት የሐዋርያት ሥራ 10ን ይመልከቱ)። የአንድን ነገር ጥራት የሚወስነው፣ በሰው ላይ የሚደርሰው ተጽዕኖ ነው። አንድ ሰው አንድን መጽሐፍ አንብቦ ላይረበሽ ይችላል። ሌላው ደካማ ክርስቲያን ግን አንብቦ በጋጢአት ሊፈተን ይችላል። ፍሬ ነገሩ «እንዴት ነው የሚለውጠኝ?» ሳይሆን «እኔ ይህን ባደርግ ወንድሜን ሊጎዳው ይችል ይሆንን?» መሆን አለበት። ያሰናክለው ይሆን? የምወደውን ምግብ መመገቤ ቢያስደስተኝ ከወንድሜ ጉዳት ጋር ሲመጣጠን ይጠቅመኛልን? በፍጹም አይጠቅምም!

ለ) ክርስቲያኖች የሚያስቀድሙት ነገር ሊኖር ይገባል (14:16-18) - እንደ ድሮዎቹ ፈሪሳውያን እኛም ክርስቲያኖች ትንሹን ትልቅ አድርገን እንጠበባለን (ማቴ. 23:23-24)። ከመሠረታዊ የክርስትና እምነት አስተምህሮ ጋር ሲነጻጸሩ እዚህ ግባ በማይባሉ ነገሮች የተከፋፈሉ አብያተ ክርስቲያናትን አውቃለሁ። ፒያኖው የት እንደሚቀመጥ ወይም እሁድ እሁድ ምን መመገብ እንዳለባቸውና በመሳሰሉ ጥቃቅን ነገሮች የተከፋፈሉ አብያተ ክርስቲያናት እንዳሉ ሰምቻለሁ። «የእግዚአብሔር መንግሥት. . . መብልና መጠጥ አይደለችም» (ቁ. 17)። «መብል ግን ወደ እግዚአብሔር አያቀርበንም ባንበላም ምንም አይጎድለንም ብንበላም ምንም አይተርፈንም» (1ኛ ቆሮ. 8:8)።

ዘለዓለማዊው ጽድቅ፣ ሰላምና ደስታ በሕይወታችን ቀዳሚውን ስፍራ ሊይዙ ይገባል። ለመሆኑ ከየት ይመጣሉ? በሕይወታችን ከሚሠራው ከመንፈስ ቅዱስ ይመጣሉ (ሮሜ 5:1-2ን ይመልከቱ)። እያንዳንዱ አማኝ ራሱን ለመንፈስ ቅዱስ ቢያቀርብ፣ እግዚአብሔርን የሚመስል ሕይወት ቢኖር በተራ

ነገር የሚጣሉ ክርስቲያኖች አይኖሩም ነበር። በቤተ ክርስቲያን ለሚኖረው ስምምነት የመንፈሳዊ ነገሮች መሠረታዊና ጥቃቅን ጉዳዮች ቅደም ተከተል አስፈላጊ ነው።

ሐ) ክርስቲያኖች ለማደግ እርስ በርሳቸው መረዳዳት አለባቸው (14:19-21) - ብርቱውና ደካማው ክርስቲያን ሁለቱም ሊያድጉ ይገባቸዋል። ብርቱው በፍቅር ሊያድግ ሲገባው፤ ደካማው ደግሞ በእውቀት ሊያድግ ይገባዋል። አንድ ወንድም በእምነት ቢደክም፤ አለመብሰሉን በፍቅር ልናስተናግድ ይገባናል። በእውነት ከወደድነው እንዲያድግ እንረዳለን። ለክርስቲያን ጥሬ ሆኖ መኖርም ሆነ ደካማ ሕሊና መያዝ ስሕተት ነው።

በቤታችን ውስጥ የሚፈጸሙ ነገሮች ይህንን የበለጠ እንድንረዳ ያግዙናል። አንድ ልጅ በቤት ውስጥ ሲወለድ፤ ሁሉም ነገር ይለዋወጣል። እናትና አባት መቀስና የመሳሰሉ አደገኛ ነገሮችን በየወንበሩ ላለማስቀመጥ ይጠነቀቃሉ። ልጁ እያደገ ሲሄድ ግን፤ የቤታቸውን ሥርዓት አስተካክለው እንደ አዋቂ ሰው ይቆጣጠሩታል። ልጅ መራመድ ሲማር መደናቀፉ አይቀሬ መሆኑ ተፈጥሮአዊ ነው። ነገር ግን አንድ ጎልማሳ በተደጋጋሚ ቢወድቅ፤ አንድ ችግር እንዳለበት እናውቃለን።

ለጋ ክርስቲያኖች ለማደግ የሚያበረታታቸው ከክፉ የሚጠብቃቸው ኅብረት ያስፈልጋቸዋል። ነገር ግን በዘመናቸው ሁሉ እንደ «ሕፃናት» ልንይዛቸው አንችልም። የከረሙት ክርስቲያኖች በፍቅርና በትዕግሥት እንዳይወድቁ ሊጠነቀቁላቸው ይገባል። ነገር ግን ለጋዎቹ ክርስቲያኖች «በቤታችንና በመድኃኒታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋና እውቀት» ሊያድጉ ይገባቸዋል (2ኛ ጴጥ. 3:18)። በእምነት ሲጠነክሩ፤ ሌሎች አማኞች እንዲያድጉ ማገዝ ይችላሉ። የሰንበት ትምህርት ወይም የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ትምህርት ትኩረት «ለሕፃናት ክርስቲያኖች» አገልግሎት ብቻ ከሆነ፤ እነዚህ ክርስቲያኖች እንዳያድጉ እያደረግን ሲሆን፤ የበሰሉት የቅዱሳን አገልግሎትንም እናሰናክላለን። ደካሞች ከብርቱዎች ሊማሩ የሚገባቸው ሲሆን፤

በርቱዎች ደግሞ ደካሞችን ሊወዱ ይገባቸዋል። ውጤቱም ለእግዚአብሔር ክብር ሰላምና ብስለት ይሆናል።

መ) ክርስቲያኖች የራሳቸውን አሳብ በሌሎች ላይ በጉልበት መጫን የለባቸውም (14:22-23) - የእምነት መሠረት በመሆናቸው አንዳንድ እውነቶችን ክርስቲያኖች ሊቀበሏቸው ይገባቸዋል። ነገር ግን ከቅንነት የሚነሡ አለመስማማቶች ለነብረታችን መመዘኛ መሆን የለባቸውም። ስለ አንድ ነገር ከእግዚአብሔር ዘንድ እውነተኛ መረዳት ካገኛችሁ፣ ለራሳችሁ ጠብቁት እንጂ ሌሎች እንዲቀበሉ አታስገድዷቸው። ማንም ክርስቲያን የሌላውን ክርስቲያን ጽኑ እምነት «ተውሶ» በክርስትና ሕይወቱ ታማኝ ሊሆን አይችልም። «በእምነት» ይዞ ካልተገቡራቸው በቀር ኃጢአትን እያደረገ ነው ያለው። የሰውየው ያመነባቸው ነገሮች ያልበሰሉ ጥሬዎች ቢሆኑም እንኳ፣ ከሕሊናው ማፈንገጥ የለበትም። ይህ በመንፈሳዊ ሕይወቱ ላይ አደጋ ያደርስበታል። ለምሳሌ፣ የበሰለ ክርስቲያን ጣዖት ምንም እንዳይደለ ያውቃል። ለጋው ክርስቲያን ግን ከአረማውያን የጣዖት አምልኮ የተለወጠ በመሆኑ፣ አሁንም ጣዖታትን ይፈራል። የበረታው አማኝ አዲሱን ክርስቲያን ለጣዖት የተሠዋን ሥጋ እንዲበላ ካስገደደው፣ ያልበሰለው ክርስቲያን በሕሊናው ችግር ስለሚገጥመው፣ የበለጠ ይደክማል። (1ኛ ቆሮ. 8-9 ይመልከቱ።)

ሕሊና የሚበረታው በእውቀት ነው። ነገር ግን እውቀት በፍቅር መርገብ አለበት። ካልሆነ ግን፣ በመገንባት ፈንታ ያፈራርሰዋል። «ምግብ ሁሉ ንጹሕ የመሆኑ» (ቁ. 14 እና 20) እውነት በራሱ ክርስቲያንን አያሳድገውም። ነገር ግን ለጋዎቹ ክርስቲያኖች ይህንን እውነት በፍቅር ሲማሩ፣ ማደግና ጠንካራ ሕሊና ማጸበር ይችላሉ። አማኞች የተለያዩ እምነት ሊኖራቸው ቢችልም፣ በፍቅር ሊይዟቸው ይገባል።

3. አንዱ ሌላውን ያስደስት (15:1-7)

ጳውሎስ ራስ ወዳድነትን በተመለከተ ሲያስተምር ራሱን ከብርቱ ቅዱሳን ወገን ፈርጏል። እውነተኛው የክርስቲያን ፍቅር ራስ ወዳድ አይደለም። ይልቁንስ ለሌሎች ለማካፈልና ሌሎችን ለማስደስት ይፈልጋል። ለጋዎቹን ክርስቲያኖች ለመሸከምም ፈቃደኛ ነው። በመንፈሳዊ ዕድገታቸው ሊያግዛቸው ይወዳል። ኃጢአት ሲሠሩ አንታገላቸውም፤ ነገር ግን እንዳይሠሩ እናበረታታቸዋለን!

ይህን በተመለከተ ታላቁ ምሳሌያችን ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ ነው። እኛን ለማገልገል ትልቅ ዋጋ ከፍሏል። ይህን ለማስረዳት ጳውሎስ መዝሙር (69)፡9ን ጠቅሷል። ብርቱው ክርስቲያን የሆነን መብል ወይም መጠጥ በመተው ትልቅ መስዋዕትነት እንደከፈለ ራሱን ይቆጥራልን? ከሆነ የእርሱን መስዋዕትነት በክርስቶስ መስዋዕትነት ይመዝን። የትኛውም የምንከፍለው መስዋዕትነት ቀራንዮን ሊስተካከል አይችልም።

የአንድ ሰው መንፈሳዊ ብስለት የሚገለጠው ክፉና ደጉን በመለየቱ ላይ ነው። ሌሎች እንዲረዱ የራሱን መብት ለመተው ፈቃደኛ ነው። ይህን የሚያደርገው ሌሎችን ለመባረክ እንጂ ሸክም ሆኖበት አይደለም። አፍቃሪ ወላጆች ለልጆቻቸው መስዋዕትነት እንደሚከፍሉ፤ የበሰለም አማኝ ለጋ ክርስቲያኖች በእምነት ያድጉ ዘንድ መስዋዕትነትን ይከፍላል።

ጳውሎስ ሌሎችን የሚያስደስት ኑሮ ለመኖር የሚያስችሉትን ሁለት የመንፈሳዊ ኃይል ምንጮች፡- የእግዚአብሔር ቃልና (ቁ. 4) ጸሎት (ቁ. 5-6) እንዲሆኑ አስረድቷል። መናዘዝ ያለብን ነገር በልጆቻቸው ትዕግሥትን እንደሚያጡ ወላጆች በለጋ ክርስቲያኖች ላይ አንዳንድ ጊዜ ትዕግሥት ማጣታችን ነው። ነገር ግን የእግዚአብሔር ቃል የሚያስፈልገንን «ትዕግሥትና ብርታትን» ሊሰጠን ይችላል። ጳውሎስ ይህን መልእክት የቋጫው እርሱ ብቻ የሚሰጠውን መንፈሳዊ አንድነት ከእግዚአብሔር ዘንድ እንዲያገኙ ለአንባቢዎቹ በመጸለይ ነበር።

ይህ የሚያመለክተን የአጥቢያ ቤተ ክርስቲያን ዋና ትኩረት በእግዚአብሔር ቃልና በጸሎት ላይ ሊሆን እንደሚገባ ነው። በቤተ ክርስቲያን አንድነት ላይ ለመጀመሪያ ጊዜ የደረሰው አደጋ የመጣው ሐዋርያት የእግዚአብሔርን ቃል ለማስተማርና ለመጸለይ ሌሎች ተግባራት ስለከለከሏቸው ነበር (ዮሐ. 6:1-7)። ሸክማቸውን የሚካፈሉ ሌሎች ሰዎችን ሲያገኙ ግን፣ ወደ ቀድሞው አገልግሎታቸው ተመልሰው ቤተ ክርስቲያን ስምምነትንና ዕድገትን ትለማመድ ጀመር።

የዚህ ውጤት፣ ለእግዚአብሔር ክብር መስጠት ነው (ቁ. 7)። መለያየትና አለመስማማት ክብሩን ይዘርፋሉ እንጂ፣ እግዚአብሔርን አያስከብሩም። አብርሃም ለሎጥ የነገረው ቃል ዛሬም ለዘመናችን ሊውል ይችላል፡- «እኛ ወንድማማች ነንና በእኔና በአንተ በእረኞችና በእረኞችህ መካከል ጠብ እንዳይሆን እለምንሃለሁ።» (ዘፍጥ. 13:8)። ጎረቤቶቻቸው ሁሉ ያዩ ነበር! አብርሃም እርሱና ሎጥ እውነተኛውን አምላክ ስለሚያመልኩ የተለዩ መሆናቸውን እነርሱ እንዲያዩ ፈልጓል። በዮሐንስ 17 ጌታ ኢየሱስ ሲጸልይ፣ ለእግዚአብሔር ክብር ስለ ቤተ ክርስቲያን አንድነት ጸልዮአል (ዮሐ. 17:20-26)።

እርስ በርሳችሁ ተቀባበሉ፤ እርስ በርሳችሁ ተናነጹ፤ እንዲሁም አንዱ ሌላውን ያስደስት - ይህም ሁሉ ስለ እግዚአብሔር ክብር ይሁን።

ሮሜ 15:8-16:27

ለአባቶች የተሰጠውን የተስፋ ቃል ያጸና ዘንድ፤ ደግሞም፡- ስለዚህ በአሕዛብ መካከል አመሰግንሃለሁ ለስምህም እዘምራለሁ ተብሎ እንደ ተጻፈ፤ አሕዛብ ስለ ምሕረቱ እግዚአብሔርን ያከብሩ ዘንድ፤ ክርስቶስ ስለ እግዚአብሔር እውነት የመገረዝ አገልጋይ ሆነ እላለሁ፡፡ ደግሞም፡- አሕዛብ ሆይ፤ ከሕዝቡ ጋር ደስ ይበላችሁ ይላል፡፡ ደግሞም፡- እናንተ አሕዛብ ሁላችሁ፤ ጌታን አመስግኑ ሕዝቦቹም ሁሉ ይወድሱት ይላል፡፡ ደግሞም፡- እናንተ አሕዛብ ሁላችሁ፤ ጌታን አመስግኑ ሕዝቦቹም ሁሉ ይወድሱት ይላል፡፡ ደግሞም፡- ኢሳይያስ፡- የእሴይ ሥር አሕዛብንም ሊገዛ የሚነሣው ይሆናል፤ በእርሱ አሕዛብ ተስፋ ያደርጋሉ ይላል፡፡ የተስፋ አምላክም በመንፈስ ቅዱስ ጋይል በተስፋ እንድትበዙ በማመናችሁ ደስታንና ሰላም ሁሉ ይመላባችሁ፡፡

እኔም ራሴ ደግሞ፤ ወንድሞቼ ሆይ፤ በበጎነት ራሳችሁ እንደ ተሞላችሁ፤ እውቀትም ሁሉ እንደ ሞላባችሁ፤ እርስ በርሳችሁም ደግሞ ልትገሠጹ እንዲቻላችሁ ስለ እናንተ ተረድቼአለሁ፡፡ ነገር ግን አሕዛብ በመንፈስ ቅዱስ ተቀድሰው የተወደደ መሥዋዕት ሊሆኑ፤ ለእግዚአብሔር ወንጌል እንደ ካህን እያገለገልሁ፤ ለአሕዛብ የክርስቶስ ኢየሱስ አገልጋይ እሆን ዘንድ ከእግዚአብሔር በተሰጠኝ ጸጋ ምክንያት ተመልሼ ላሳስባችሁ ብዬ በአንዳንድ ቦታ በድፍረት ጻፍሁላችሁ፡፡ (ሮሜ 15:8-16)

እንግዲህ እንደ ወንጌሉ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ እንደ ተሰበከ፤ ከዘላለም ዘመንም የተሰወረው አሁን ግን የታየው በነቢያትም መጻሕፍት የዘላለም እግዚአብሔር እንደ አዘዘ ለእምነት መታዘዝ ይሆን ዘንድ ለአሕዛብ ሁሉ የታወቀው ምሥጢር እንደ ተገለጠ መጠን ሊያበረታችሁ ለሚችለው፤ ብቻውን ጥበብ ላለው ለእግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ እስከ ዘላለም ድረስ ክብር ይሁን፤ አሜን፡፡ (16:25-27)

ሰው በእንቅስቃሴ ላይ

በሮሜ መልእክት የመደምደሚያ ምዕራፎች ውስጥ ካሉት ቁልፍ ቃላት መሃከል አንዱ «አገልግሎት» የሚለው ነው። ይህን ጭብጥ ለማስረዳት ጳውሎስ ሦስት የግሪክ ቃላትን ተጠቅሟል። በሮሜ 15:8፣ 25፣31 እና 16:1 ላይ አገልግሎት ወይም አገልጋይ የሚለውን ግልጽ ቃል ተጠቅሟል። «ዲያቆን» የሚለው የአማርኛ ቃል የመጣው ከዚህ ነው። በቁጥር 16 ና 27 ላይ «አገልጋይ» የሚለውን ቃል የተጠቀመ ሲሆን፣ ለሕዝብ አገልግሎት ወይም በቤተ መቅደስ የሚሰጥን አገልግሎት ያመለክታል። በሮሜ 15:16 ላይ ግን በግሪኩ አዲስ ኪዳን በስተቀር በሌላ ቦታ ያልተጠቀሰን ቃል ተጠቅሟል። ትርጓሜውም «የተቀደሰን ሥርዓት በክህነት ማገልገልን» ይወክላል።

በዚህ ክፍል፣ ጳውሎስ አራት የተለያዩ አገልግሎቶችን ገልጿል።

1. ኢየሱስ ክርስቶስ አገልግሎት ለአሕዛብ (15:8-13)

የአገልግሎት ምሳሌ ቁንጮ ምንጊዜም ኢየሱስ ክርስቶስ መሆን ይገባል። «እኔ ግን በመካከላችሁ እንደሚያገለግል ነኝ» (ሉቃስ 22:27)። በመጀመሪያ ለማገልገል የመጣው በእስራኤል አማካይነት አሕዛብን ለማገልገል ነው። በክርስቶስና በቤተ ክርስቲያን የመጀመሪያ አገልግሎት ጊዜ፣ የተከተሉት መመሪያ «መጀመሪያ ለአይሁድ» የሚለውን ነበር።

ለምሳሌ፣ መጥምቁ ዮሐንስ የመጣው ለመሢሐ ያዘጋጃቸው ዘንድ ለእስራኤል ሕዝብ ነበር። ኢየሱስ አገልግሎቱን የጀመረው ለእስራኤል ሕዝብ ብቻ በመሰጠት ነበር። ሐዋርያትን በመጀመሪያው የወንጌል አገልግሎት ጊዜ ሲልካቸው፣ እንዲህ ብሎ አዘዛቸው፣ «በአሕዛብ መንገድ አትሂዱ፣ ወደ ሳምራውያንም ከተማ አትግቡ ይልቅስ የእስራኤል ቤት

ወደሚሆኑ ወደ ጠፉት በጎች ሂዱ እንጂ» (ማቴ. 10:5-6):: ትልቁ ትኩረት በእስራኤል ላይ ቢሆንም፤ አሕዛብ ግለሰቦችን አላገለገለም ማለት አይደለም፤ አንዳንድ አሕዛብን አገልግሏልና (ማቴ. 8:5-13 እና 15:21-28)::

ከትንሣኤው በኋላ ሐዋርያት አገልግሎታቸውን በኢየሩሳሌም ተቀምጠው እንዲጀምሩ አዘዛቸው (ሉቃስ 24:44-49):: በሐዋርያት ሥራ 1-7 ባለው ክፍል አገልግሎታቸው ያተኮረው በአይሁድና ወደ ይሁዲነት በገቡ ሰዎች ላይ ብቻ ነበር:: ወንጌል ወደ ሰማርያ የሄደው በምዕራፍ 8 ላይ ሲሆን፤ ምዕራፍ 10 ላይ ደግሞ ወደ አሕዛብ እንደ ደረሰ እናነባለን:: ከዚያም በጳውሎስ አገልግሎት በሮማ ግዛት ሁሉ ተዳረሰ (የሐዋ. 13:1-3)::

ኢየሱስ ክርስቶስ ወደ ምድር መጥቶ በሞተ ጊዜ፤ እግዚአብሔር ለአብርሃምና ለሌሎች የአይሁድ ሕዝብ አባቶች የሰጠውን ተስፋ አረጋገጠ (ሉቃስ 1:30-33፤ 46-55 እና 67-80 ይመልከቱ):: ከተሰጡት ተስፋዎች አንዳንዶቹ የተፈጸሙ ሲሆን፤ ብዙዎች ግን ወደ ምድር መጥቶ መንግሥቱን እስኪመሠርት ድረስ ይጠብቃሉ::

የእግዚአብሔር ትኩረት በአይሁድ ላይ መሆኑ ራስ ወዳድነት ነውን? አይደለም:: ምክንያቱም በአይሁድ በኩል የምሥራቹን ወደ አሕዛብ ይልካል:: የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች አይሁድ ነበሩ! «ደኅንነት ከአይሁድ ነው» (ዮሐ. 4:22):: በብሉይ ኪዳን ዘመን እግዚአብሔር እስራኤል አሕዛብን እንድታገለግል መረጣት:: ነገር ግን በተቃራኒው እስራኤል የአመንዝራዎቹን አሕዛብ መንገድ በመከተሏ፤ መቀጣት ነበረባት:: በአዲስ ኪዳን ዘመን እግዚአብሔር አይሁዳዊ አማኞች የምሥራቹን ለአሕዛብ እንዲያደርሱ የመረጣቸው ሲሆን፤ እነርሱም ታዘዙለት::

ጳውሎስ ከቁጥር 9 እስከ 12 ድረስ የጠቀሳቸው ተስፋዎች ያማረ ቅደም ተከተል አላቸው::

- አይሁድ በአሕዛብ መካከል እግዚአብሔርን አከበሩ

[ቁ. 9፣ ከመዝሙር (18):49 የተወሰደ]

- አሕዛብ ከአይሁድ ጋር ተደሰቱ

(ቁ. 10፣ ከዘዳግም 32:43 የተወሰደ)

- አይሁድና አሕዛብ በአንድነት እግዚአብሔርን አመሰገኑ።

[ቁ. 11፣ ከመዝሙር (117):1 የተወሰደ]

- ክርስቶስ በአይሁድና በአሕዛብ ላይ ገዥ ነው።

(ቁ. 12፣ ከኢሳ. 11:10 የተወሰደ)

ሮሜ 15:8 የወንጌላትና የሐዋርያት ሥራን ምዕራፎች ከ1-7 ያካትታል። ሮሜ 15:9 በአሕዛብ መካከል የነበረውን የጳውሎስን የምስክርነት አገልግሎት ይገልጻል። ሮሜ 15:10 አሕዛብ «ሕዝቡ» ከሆኑት አይሁድ ጋር እኩል ደረጃ ባገኙበት የሐዋርያት ሥራ 15 ጉባኤ ላይ ተግባራዊ ሆኗል። ዛሬ አይሁድና አሕዛብ በአንድነት በቤተ ክርስቲያን እግዚአብሔርን ያመሰግናሉ።

በቁጥር 12 መጨረሻ ላይ ተስፋን ሲያመለክት፣ በአንድ ወቅት አሕዛብ «ያለ ተስፋ ነበሩ» (ኤፌ. 2:12)፣ አሁን ግን በክርስቶስ ተስፋ አላቸው። አማኞች ተስፋ ብቻ ሳይሆን፣ ደስታ፣ ሰላምና ኃይልም አላቸው (ቁ. 13)! ራሳቸውን ለእርሱ ሲሰጡ የእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ እነዚህን በረከቶች ያካፍላቸዋል።

አይሁድ ክርስቲያኖች ወንጌልን ወደ አሕዛብ ለማድረስ ታማኝ በመሆናቸው፣ ዛሬ የዓለም ሕዝቦች በክርስቶስ አዳኝነት የማመንን ዕድል አገኙ።

2. ጳውሎስ ለአሕዛብ የነበረው አገልግሎት (15:14-24)

የጳውሎስን የተለየ አገልግሎት ካልተገነዘብን፣ የእግዚአብሔርን የጸጋ መልእክት ብዙም ልናደንቅ አንችልም። ጳውሎስ የአገልግሎቱን ባሕርያት ገልጿል።

ሀ) የተቀበልነው በጸጋ ነው (15:14-15)፡፡ የጠርሴሱ ሳውል፤ አሳዳጁ መምህር በነበረበት ወቅት፤ ጳውሎስ ስለ እግዚአብሔር ጸጋ የሚያውቀው ነገር አልነበረም፡፡ ቤተ ክርስቲያንን እያሳደደ ሊያጠፋት ፈለገ፡፡ ጳውሎስ ኢየሱስ ክርስቶስን በደማስቆ መንገድ ላይ በተገናኘው ጊዜ (የሐዋ. 9)፤ የእግዚአብሔርን ጸጋ ተቀበለ፡፡ ያዳነው የእግዚአብሔር ጸጋ ነው፤ የጠራውና ሐዋርያ ያደረገውም የእግዚአብሔር ጸጋ ነው (1ኛ ቆሮ. 15:8-11) «ስለ ስሙ በአሕዛብ ሁሉ መካከል ከእምነት የሚነሣ መታዘዝ እንዲገኝ ጸጋንና ሐዋርያነትን ተቀበልን» (ሮሜ 1:5)፡፡ በኤፌሶን 3 ላይ ጳውሎስ በአሕዛብ ዘንድ ያለውን አገልግሎቱን በሰፊው ተንትኗል፡፡

ለ) በወንጌል ላይ ያተኮረ ነበር (15:16) - ከዚህ በፊት እንደተገለጸው ጳውሎስ በዚህ ክፍል ለአገልግሎት ሁለት ቃላትን ተጠቅሟል፡፡ ነገር ግን ትኩረቱ በክህነት አገልግሎት ላይ ነው፡፡ ጳውሎስ ለክርስቶስ ያሸነፋቸውን አሕዛብ፤ በመሠዊያ አጠገብ እንዳለ እንደ ካህን ራሱን ቆጥሮ በእግዚአብሔር ዘንድ ያቀርባቸዋል፡፡ ለእግዚአብሔር ክብር «መንፈሳዊ መሥዋዕት» ነበሩ (1ኛ ጴጥ. 2:57 ይመልከቱ)፡፡ ወንጌልን የመስበክ ተግባሩ እንኳ «የክህነት አገልግሎት ነበር»፡፡ አገልግሎቱን በተመለከተ የዚህ ዓይነት ዕይታ ለአገልግሎታችን ክብርና የኃላፊነት ሽክምን ይሰጠናል፡፡ ካህናት ለእግዚአብሔር የሚያቀርቡት ምርጥ ምርጡን ብቻ እንደነበረ ማወቁ ጠቃሚ ነው (ሚል 1:6-14ን ይመልከቱ)፡፡

በቃሉ አገልግሎት የሥላሴን ተካፋይነት አስተውሉ፡፡ ጳውሎስ የኢየሱስ ክርስቶስ አገልጋይ ነው፤ ስለዚህ «የእግዚአብሔርን ወንጌል» ሰበከ፡፡ አገልግሎቱን በቀደሰው በእግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስ ኃይል አገለገለ፡፡ የጠፉትን ለኢየሱስ ክርስቶስ ለመማረክ ሥላሴን ማገልገል እንዴት ያለ መታደል ነው! እንዴትስ ያለ ኃላፊነት ነው! ነፍሳትን መማረክ የተቀደሰ ኃላፊነትና የክህነት አገልግሎት መሆኑን ማስታወስ አለብን፡፡ ስለሆነም ጌታን በቤተ መቅደስ እንዳለ ካህን በመሰጠት ልናገለግለው ይገባናል፡፡

ሐ) የተሠራው በእግዚአብሔር ክብር ነው (15:17) - «እንግዲህ ከእግዚአብሔር ዘንድ በሚሆን ነገር በክርስቶስ ኢየሱስ ትምክህት አለኝ»:: ጳውሎስ ስለ አገልግሎቱ እየፎከረ አይደለም:: ጌታ በሠራው ሥራ እየተመካ እንጂ:: ሐዋርያው የላቀ ዓላማ ስለነበረው ያገለገለውና የተሠቃየው የራሱን ስም ለመከተል አልነበረም:: ለኢየሱስ ክርስቶስ ክብርን ሊያመጣ ፈልጓል:: «እርሱም በሁሉም ፊተኛ ይሆን ዘንድ» (ቆላ. 1:18)::

መ. የተሠራው በእግዚአብሔር ኃይል ነው (15:18-19) - መንፈስ ቅዱስ ጳውሎስ ያገለግል ዘንድ ኃይልን አስታጠቀውና ምልክቶችና ድንቅ ነገሮችን ያደርግ ዘንድ አስቻለው:: እግዚአብሔር ጳውሎስ እንዲያከናውነው የፈቀደለት ተአምራት እርሱን ለሌሎች ይገልጥ ዘንድ «ምልክቶች» ነበሩ:: «የሚያስገርሙ» ስለነበሩ የሰዎችን አድናቆት ቀሰቀሱ:: ነገር ግን ሁልጊዜም ቢሆን ሕልማቸው ለወንጌል ስብከት በርን የመክፈት ነበር:: ተአምራት የሚከናወነው ለመልእክቱና ለመልእክተኛው ክብር ለመስጠት ነበር (ዕብ. 2:1-4)፣ ተአምራት በራሳቸው የጠፉትን ሊያድኑ አይችሉም:: በልስጥራን ጳውሎስ ያንን ሽባ ሲፈውሰው (የሐዋ. 14)፣ ወዲያው የተገለጠው አረማዊ ምላሽ ነበር:: ሰዎቹ ጳውሎስና በርናባስን አማልክት ናችሁ ብለው ሊያመልኳቸው ሞክሩ! ጳውሎስ ወንጌሉን በሰበከላቸው ጊዜ፣ በደስታ አልተቀበሉትም:: በመጨረሻም፣ ጳውሎስን በድንጋይ ወግረውት እንዲሞት ከአጥር ውጭ ጣሉት::

የእግዚአብሔር መንፈስ ጳውሎስ ቃሉን እንዲናገር ኃይልን ሰጠው፣ ዓላማውም «አሕዛብ እንዲታዘዙ ለማድረግ ነው» (ሮሜ 5:18):: ሐዋርያው የምሥራቹን የሰበከው «በቃልና በሥራ» ነበር:: እኛም ዛሬ «በቃላችንና በሥራችን» በዙሪያችን ላሉት የጠፉ ሰዎች የእግዚአብሔርን ፍቅር ልናካፍል እንችላለን:: የባሕርይ ለውጥ በራሱ ከመንፈስ ቅዱስ የፈውስ ተአምራት እኩል ዋጋ ያለው ነው::

ሠ) እንደ እግዚአብሔር ዕቅድ ነበር (15:20-24)- እግዚአብሔር ጳውሎስ እንዲከተለው የፈለገበት የተለየ ዕቅድ ነበረው። ሌላ ሐዋርያ ሄዶ በሰበከበት እንዲሰብክ አልፈቀደለትም። (ጴጥሮስ በሮም ያለችውን አብያተ ክርስቲያናት ላለመመሥረቱ፤ ወይም ሮም ላለመኖሩ አንዱ መረጃ ይሄ ሲሆን፤ ይሄ ባይሆን ኖሮ ጳውሎስን እዚያ ከመሄድ ያግደው ነበር።) «ሐኢየሩሳሌም ጀምሮ እስከ እልዋሪቆን» (ቁ. 19) ድረስ 240 ኪሎ ሜትር ያህል ይሆናል። የጉዞውን መዘግየትና በመንገድ ላይ የነበሩትን አደጋዎች ግምት ውስጥ በማስገባት (2ኛ ቆሮ. 11:26-27)፤ ጳውሎስ በወንጌል መልእክተኝነት አገልግሎቱ ያገኘውን ትልቅ ውጤት ልታደንቁ ትችላላችሁ። በሌላ ሰው ሥራ መግባቱ ስሕተት ባይሆንም (ዮሐ. 4:38)፤ ፈር ቀዳጅ የሆነ የወንጌል አገልግሎት ወደ አዲስ ክልል መውሰድ የተሻለ ነው። ጳውሎስ ለዚህ ዓይነቱ አገልግሎት ኢሳይያስ 52:15ን በመጥቀስ መለኮታዊ ማረጋገጫን ጠቅሷል።

በሌሎች የሮማ ግዛቶች የነበረው አገልግሎቱ ጳውሎስ ሮምን በቶሎ እንዳይጎበኝ አድርጎት ነበር። ጳውሎስ ወደ ሮም እንዳይሄድ ያደረገው የሰይጣን ተቃውሞ ወይም የሰው መሰናክል ገጥሞት ሳይሆን፤ በነበረበት ቦታ የጀመረውን አገልግሎት መጨረስ ግድ ስለሆነበት ነው። በወንጌል ሥርጭት አገልግሎቱ ታማኝ ከመሆኑ የተነሣ፤ በዚያ ክፍል ያላገለገለበት ቦታ አልነበረም። ይህም ጳውሎስ በዚያ አካባቢ ላሉ ግለሰቦች አንድ በአንድ መስክሯል ማለት ሳይሆን፤ ወንጌልን ወደነዚህ ቦታዎች በማድረስና ሊመሰክሩ የሚችሉ አብያተ ክርስቲያናትና ክርስቲያኖች ሥራውን እንዲቀጥሉ አድርጓል ማለት ነው። ጳውሎስ ሌላ አገልግሎት ከመጀመሩ በፊት የጀመረውን ይጨርሳል፤ ይህም ለእኛ የወንጌል ሥርጭት አገልግሎት ጥሩ ምሳሌ ነው።

ጳውሎስ ለረጅም ዘመን ሲመኝ የነበረው ሮምን ጎብኝቶ ወደ ስፔን ለመሻገር ቢሆንም እዚያ ለመድረሱ ምንም መረጃ የለንም። በትውፊት ደረጃ ወደ ስፔንና ብሪታንያ ከተፈታ በኋላ እንደሄደ

ቢነገርም፤ የቤተ ክርስቲያንን አፈ ታሪክ ብዙ ጊዜ ለማመን ያስችግራል።

3. አሕዛብ ለአይሁድ የነበራቸው አገልግሎት (15:25-33)

ጳውሎስና ጓደኞቹ በግሪክ ከነበሩት የአሕዛብ አብያተ ክርስቲያናት በኢየሩሳሌም ይሠቃዩ ለነበሩት የአይሁድ ቅዱሳን የሚሆን ልዩ ስጦታ ተቀበሉ። ስለዚህ ስጦታ አሰባሰብ ዝርዝር በ2ኛ ቆሮ. 8 እና 9 ቀርቧል። ከዚህ ልዩ ስጦታ በስተሂሳብ ብዙ ግቦች ነበሩ። በመጀመሪያ፤ ለአይሁድ ወንድሞቻቸው የአሕዛብ የፍቅር መግለጫ ነበር። በሁለተኛ ደረጃ፤ የደኸዩት የአይሁድ አማኞች ከችግራቸው እንዲላቀቁ በጊዜው እጅግ ያስፈልጋቸው ነበረ። በሦስተኛ ደረጃ፤ በቤተ ክርስቲያን አይሁድና አሕዛብን አንድ ለማድረግ ረድቷል። ሁለቱንም ያያዘ ገመድ ነበር።

ጳውሎስ ይህንን ስጦታ ዕዳን እንደ መክፈል አድርጎ አይቶታል። አሕዛብ መንፈሳዊ ሀበትን ከአይሁድ አግኝተዋል። አሁን ደግሞ ብድራቸውን ለመመለስ ቁሳዊ ሀብትን ሰጡ። ጳውሎስ ራሱን «ባለዕዳ» አድርጎ ቆጥሯል (ሮሜ 1:14)። እንዲሁም አሕዛብ ክርስቲያኖችን ለአይሁድ ባለዕዳ አድርጎ ቆጥሯቸዋል። ምክንያቱም ለአሕዛብ የእግዚአብሔርን ቃልና የእግዚአብሔርን ልጅ የሰጧቸው አይሁዳውያን ነበሩ። እኛም ክርስቲያኖች ስለ እስራኤል ግድ ሊሰን ይገባል። ዕዳችንንም ለመክፈል ለእስራኤል ልንጸልይ፤ ወንጌልን ልናካፍላቸውና በቁሳዊ ነገር ልንረዳቸውም ይገባል። በተሰጠ የክርስቶስ ሕይወት ፀረ -እስራኤል አሳብ ቦታ የለውም።

ይህ ስጦታ የተከፈለ ዕዳ ሳይሆን፤ «ፍሬም» ነበረ (ሮሜ 15:28)። ጳውሎስ ከአብያተ ክርስቲያናት የዘረፈው አይደለም! እነዚያ አማኞች (ከአሕዛብ የሆኑት) ከጌታ ጋር ባላቸው አካሄድ የተገኘ ፍሬ ነው (ዮሐንስ 15:1-8ን ይመልከቱ)።

በቤተ ክርስቲያን የመንፈስ ቅዱስ ሕይወት ሲፈስ፤ መስጠት ችግር አይሆንም። ጳውሎስ በ2ኛ ቆሮንቶስ 8:1-5፤ በመቄዶንያ አብያተ ክርስቲያናት የሆነውን የጸጋ ተአምር ገልጾታል።

ጳውሎስ ይህ ስጦታ በአይሁድ አማኞች ዘንድ ተቀባይነትን አያገኝ እንደሆነ ሰግቷል። በኢየሩሳሌም በነበረችው እናት ቤተ ክርስቲያንና በሌሎች የሮማ ግዛቶች ባሉ አጥቢያ (አጎት) አብያተ ክርስቲያናት መካከል መንፈሳዊ ትስስርን መፍጠር ፈልጓል። እንደ አጋጣሚ ለአሕዛብ የመጣውን የጸጋ ወንጌል የሚቃወሙና አሕዛብ ለመዳን ወደ ይሁዲነት መግባትና የአይሁድን ሕግ መቀበል አለባቸው የሚሉ ነበሩ። (እነዚህ ሰዎች ጳውሎስ በሄደበት ሁሉ እየተከተሉ አብያተ ክርስቲያናቱን ሊነጥቁት ይሞክሩ ነበር። የገላትያ መልእክት የተጻፈው ክፉውን ሥራቸውን ለመዋጋት ነበር።)

በቁጥር 30 ላይ ያለው «ከእኔ ጋር ትጋደሉ ዘንድ» የሚለው ቃል አንድ ስፓርተኛ በውድድር የቻለውን ሁሉ እንደሚያደርግ ዓይነት አሳብ አለው። ይህ ተመሳሳይ ቃል በቆላስይስ 4:12 ላይ ኤጳፍራ በጸሎት እንደሚጋደል ለማሳየት ተጠቅሷል። ይህ ቃል የምንፈልገውን ለማግኘት ከእግዚአብሔር ጋር መጋደል እንዳለብን አያመለክትም። ነገር ግን ጸሎታችን በልባችን ቁምነገር የሌለበት ተራ ልምምድ ሊሆን እንደማይገባ ያመለክታል። ነጻ ትግል የሚታገል ሰው ለትግሉ የሚያስፈልገውን ዓይነት ጠንካራ ስሜት ሊኖረን ይገባል!

4. አማኞች ለጳውሎስ የነበራቸው አገልግሎት (16:1-27)

እንዴት አስደናቂ ምዕራፍ ነው! በዚህ ውስጥ ጳውሎስ ቢያንስ የ26 ሰዎችን ስሞች ጠቅሶ፣ ለሁለት ስማቸው ላልተጠቀሱና በየቤቱ ለሚሰበሰቡ ብዙ አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ ሰላምታ አቅርቧል። መልእክቱን ሲቋጭም በቆሮንቶስ ሆኖ የሮሜን መልእክት በጻፈ ጊዜ ከእርሱ ጋር የነበሩትን ዘጠኝ ሰዎች ስም ጠቅሷል። የዚህ ጥቅም ምንድን ነው? ይህ የሚያሳየው ጳውሎስ ነፍሳትን መማረክ ብቻ ሳይሆን፣ ወዳጅ ማፍራትንም እንደሚያውቅበት ነው። ራሱን ገንጥሎ ለመኖር አልሞከረም። በጌታ ወዳጆች ነበሩት፣ ያደንቃቸውም ነበር። በግሉና በአገልግሎቱ ጠቃሚዎቹ ነበሩ። የሰዎችን ታሪክ እንዳነበብኩት እግዚአብሔር የተጠቀመባቸው አብዛኛዎቹ አገልጋዮች ንደኛ

ማፍራት የሚችሉ ነበሩ። ራሳቸውን በወዳጆቻቸውና በአገልግሎት አጋሮቻቸው አማካኝነት አበዙ። ከእግዚአብሔር ጋር የሚኖሩ ብቸኛ አማኞች ቢኖሩም፤ እንደ እኔ መረዳት ግን አብዛኛዎቻችን አንዳችን ለአንዳችን እናስፈልጋለን። በጎች ነንና፤ በጎች ደግሞ የሚሰማሩት በአንድነት ነው።

ሀ) ሰላምታ ለወዳጆች (16:1-16) - ሰላምታውን የጀመረው በፌቤን ሲሆን፤ እርሷም የክንክራኦስ ቤተ ክርስቲያን አባልና መልእክቱን ወደ ሮም ወዳሉ ቅዱሳን ያደረሰች ሴት ናት። ከዚህ ቀደም ማንም መልእክተኛ እንደዚህ ዓይነት በጣም አስፈላጊ መልእክት አላደረሰም! ክንክራኦስ የቆሮንቶስ ወደብ ስትሆን፤ ምናልባትም ፌቤን ለክርስቶስ የተማረከችው ጳውሎስ ለአንድ ዓመት ተኩል በቆሮንቶስ በነበረ ጊዜ ሳይሆን አይቀርም። «አገልጋይ» የሚለው ቃል ዲያቆንን ስለሚወክል፤ አንዳንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ተማሪዎች ፌቤን ዲያቆን እንደነበረች ያምናሉ። ይህ ሲሆን የሚችል ነገር ነው። ምክንያቱም በጥንቷ ቤተ ክርስቲያን ሴቶች የታመሙትን በመጠየቅ፤ ወጣት ሴቶችን በማገዝና ድሃን በመርዳት ያገለግሉ ነበር። ጳውሎስ እንደተናገረው ፌቤን ለእርሱና ለሌሎች ክርስቲያኖች ደጋፊ ነበረች። ስለሆነም ቤተ ክርስቲያኗ እንድትረዳት ያበረታታል።

ከእያንዳንዱ ስም ጀርባ ያሉትን ታሪኮች ማወቅ ብንችል ኖሮ መልካም ነበር! ጽርስቅላና አቂላን በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ እናውቃቸዋለን (18:1-3፤ 18-19፤ 26)። የትና መቼ ነፍሳቸውን ለጳውሎስ ለሞት እንዳቀረቡ ባናውቅም፤ ስላደረጉ ግን እንደሰታለን! (1ኛ ቆሮ. 16:19 እና 2ኛ ጢሞ. 4:19 ይመልከቱ)። ይህ በተጻፈበት ወቅት፤ በሮም የነበሩ ሲሆን፤ አንድ ቤተ ክርስቲያን ደግሞ በቤታቸው ውስጥ ነበረች። በዚህ ምዕራፍ ጳውሎስ ለብዙ ጉባኤዎች ሰላምታ አቅርቧል (ሮሜ 16:10-11፤ 14-15)።

አራት ሰዎች ደግሞ በጳውሎስ «ተወዳጆች» ተብለው ተጠርተዋል። እነርሱም፡- አጤኔጦን (ቁ.5)፤ ጽልያጦን (ቁ.8)

ሰንጣክን (ቁ. 9) እና ጠርሲዳ (ቁ. 12) ናቸው። በእስያ በመጀመሪያ የተለወጠው እርሱ በመሆኑ፤ ጳውሎስ አጤኔጦንን በተለይ ያስታውሰዋል። የእስጢፋኖስ ዘመድ ሳይሆን አይቀርም፤ ምክንያቱም በ1ኛ ቆሮንቶስ 16:15 ላይ እነዚህ ሰዎች «የአካያ በኩር ፍሬዎች» ተብለው ተጠርተዋልና።

አንዲራኒቆንና ዩልያን «ዘመዶቹ» ተብለው የተጠሩ ሲሆን፤ የጳውሎስ የሥጋ ዘመድ ወይም እንደ ጳውሎስ የብንያም ነገድ አይሁድ ሳይሆኑ አይቀሩም። በአንድ ወቅት ከጳውሎስ ጋር በወንጌ ነበሩ። «ሐዋርያ» የሚለው ቃል ልክ እንደ ጳውሎስ ዐይነቱን የሐዋርያነት ሹመት የሚያመለክት ሳይሆን፤ የጌታ «መልእክተኞች» መሆናቸውን የሚያወሳ ነው። «ሐዋርያ» የሚለው ቃል ጠባብና ሰፊ ትርጓሜ አለው።

በቁጥር 13 የተጠቀሰው ሩፎን በማርቆስ 15:21 ላይ የተጠቀሰው ሊሆን ቢችልም፤ በእርግጠኝነት መናገር ግን አንችልም። ከሆነ ግን በቀራንዮ የነበረው የስምዖን ልምምድ እርሱና ቤተሰቡ እንዲለወጡ አድርጓል ማለት ይቻላል። ጳውሎስና ሩፎን ዘመዳሞች አልነበሩም። «ለእኔና ለእርሱም እናት» ማለቱ የሩፎን እናት ለጳውሎስም እንደ እናት ነበረች ማለቱ ነው (ማር. 10:30 ይመልከቱ)።

ይህ ዝርዝር የሚያሳየው በጳውሎስ አገልግሎትና በአብያተ ክርስቲያናት አገልግሎት ሰዎች የተጫወቱትን ሚና ነው። ፌቤን ብዙዎችን ትረዳ ነበር። ጽርስቅላና አቂላ የጳውሎስ «ረዳትና» ስለ እርሱ «ነፍሳቸውን እንኳ ለሞት ያቀረቡ» ነበሩ። የአጤኔጦን መለወጥ በእስያ ላሉ ለሌሎች መዳን ሆነ። ማርያ «ብዙ ደክማለች»። አንዲራኒቆንና ዩልያን ከጳውሎስ ጋር ታስረዋል። አገልግሎታቸውን ለእግዚአብሔር ክብር ከፈጸሙ ከእነዚህ ቅዱሳን ሰዎች የተነሣ፤ እግዚአብሔርን ማመስገን ይገባል። እኛ ም ፈለጋቸውን እንከተል!

ለ) የምናስወግዳቸው ጠላቶች (16:17-20) — ሁሉም ሰው ከጳውሎስ ጋር ለወንጌል ሥርጭት እየሠራ አልነበረም።

በራሳቸው ግላዊ ምክንያት የተሳሳተ አስተምህሮ እያስተማሩ አብያተ ክርስቲያናትን የሚከፋፍሉ ነበሩ። ምናልባት እነዚህ ሰዎች ጳውሎስን እየተከተሉ በየአብያተ ክርስቲያኑ ሰዎችን ወደ ይሁዲነት የሚመልሱ ችግር ፈጣሪዎች ሳይሆኑ አይቀሩም (ፊልጵ. 3:17-21ን ይመልከቱ)። እነዚህ ሰዎች እውነትን በመስበክ ፋንታ፣ የራሳቸውን ሃይማኖታዊ የትምህርት ነፋስ በሚያስትና በሚያማልል ንግግር ያስፋፉ ነበር። ዛሬም ተመሳሳይ ችግር ስላለ፣ ክርስቲያኖች ከሐሰተኛ አስተማሪዎች ሊጠነቀቁ ይገባል። ወደ ቤታችሁ በመጽሔት፣ በመጻሕፍትና በካሌት አማካይነት በመምጣት እውነትን እንደሚያስተምሩ ለማስረዳት ይሞክራሉ። ጳውሎስ ሁለት መመሪያዎችን ሰጥቷል፡- ለዩሳቸው፣ ከዚያም አስወግዷቸው።

ይህ ለጌታ የምንታዘዝበትና ለሌሎች የምንመሰክርበት ነው። ፍሬ ነገሩ ወዳጅ ስለማፍራት አይደለም፣ ነገር ግን ጌታን ማስደሰትና ዘላቂ የሆነ ምስክርነትን ጠብቆ ማቆየት እንጂ። ቁጥር 20 እንደሚጠቁመው እነዚህ አስተማሪዎች የሚመጡት ከሰይጣን ሲሆን፣ እርሱ አንድ ቀን ሙሉ በሙሉ ይደመሰሳል።

ሐ) ሊከበሩ የሚገባቸው ታማኝ አገልጋዮች (16:21-24) - እንዴት የሚገርም የጀግኖች ዝርዝር ነው! ጢሞቴዎስ በሐዋርያት ሥራና በመልእክቶች ውስጥ ብዙ ጊዜ ተጠቅሷል። የጳውሎስ «የእምነት ልጅ» ነበረና በብዙ አስቸጋሪ ቦታዎች ከጳውሎስ ጋር ደክሟል (ፊልጵ. 2:19-24 ይመልከቱ።) ሉቂዮስ አይሁድ ሲሆን፣ ኢየሶንና ሱሲጴጥሮስም አይሁዳዊ ናቸው። በዚህ ስፍራ የተጠቀሰው ኢየሶን ጳውሎስን በተሰሎንቄ ያዳነው ለመሆኑ ማስረጃ የለንም (የሐዋ. 17:1-9)። ስለዚህ ኢየሶን ምናልባት አሕዛብ ሳይሆን አይቀርም።

ጤሮጥዮስ ጳውሎስ እየነገረው መልእክቱን የጻፈው ሰው ነው። ጋይዮስ ደግሞ ጳውሎስ በቆሮንቶስ ሳለ፣ የኖረው በዚህ ሰው ቤት ነበር። 1ኛ ቆሮ. 1:14 እንደሚናገረው ጳውሎስ ጋይዮስን ወደ ክርስቶስ የመራውና ያጠመቀው የቆሮንቶስ ቤተ ክርስቲያንን በመሠረተበት ወቅት ነበር። ይህ ጥቅስ በዚህ ሰው

ቤት ውስጥ የሚሰበሰቡ አማኞች እንደ ነበሩ ያመለክታል። ኤርስጦስ ደግሞ በከተማዋ ከፍተኛ ባለሥልጣን ሲሆን፤ ምናልባትም ገንዘብ ያዥ ሳይሆን አይቀርም። በቆሮንቶስ ወንጌል ለባለሥልጣናትና ከታች ላለው ተራ ሕዝብ ተዳርሶ ነበር (1ኛ ቆሮ. 1:26-31፤ 6:9-11)።

ምናልባትም ቁ. 24 በጳውሎስ በራሱ የእጅ ጽሕፈት ሳይጻፍ አይቀርም። ምክንያቱም በየመልእክቶቹ የጳውሎስ ማኅተም ይሄ ነበርና (2ኛ ተሰ. 3:17-18 ይመልከቱ)።

የመዝጊያ ቡራኬው ጳውሎስ በጻፋቸው መልእክቶች ካሉት ሁሉ ረጅሙ ነው። ይህም ለአሕዛብ ያለውን ልዩ አገልግሎት ያንጸባርቃል። «ምሥጢሩ» በእግዚአብሔር መርሐ ግብር የሚያምኑ አይሁድና አሕዛብን በቤተ ክርስቲያን አማካይነት እንድ አካል ማድረጉ ነው (ኤፌ. 3 ተመልከቱ)። ይህ የጳውሎስ ልዩ መልእክት ነበር። ወደ ይሁዲነት የሚመለሱት ጳውሎስን የሚያሳድዱት በዚህ ልዩ መልእክት ምክንያት ሲሆን፤ ከይሁዲነት ጋር ተያይዘው የሚመጡ ጥቅማ ጥቅሞችንም ላለማጣት ይፈልጋሉ። በሮም አብያተ ክርስቲያናት ያሉ አይሁድና አሕዛብ የእግዚአብሔርን መርሐ ግብር ማወቅ ነበረባቸው። አንዳንዶቹን ጳውሎስ ከምዕራፍ 9 እስከ 11 ባለው ክፍል ገልጿቸዋል።

ክርስቲያኖች ጳውሎስ ይህንን ለምን እንደ ጻፈ ምክንያቱን በሚገልጠው እውነት ላይ የተመሠረቱ ሲሆን፤ በዚህም ለክርስቲያኖች የእግዚአብሔርን ፈቃድ ገልጦ ክርስቲያኖቹ በዚህ እውነት ላይ ተመሥርተው እውነትን ላጠፉት እንዲያካፍሉ ያደርጋል። ለነገሩም እኛ ራሳችን የሌለንን ለሌሎች ማካፈል አንችልም።

ይህ ማለት ሮሜን ስናጠና መልእክቱ እኛን በእምነት የበለጠ ሊያየንና ክርስቶስን ለሌሎች በደስታ እንድናካፍል ሊያደርገን ይገባል። ውጤቱም፡- «ብቻውን ጥበብ ላለው ለእግዚአብሔር በኢየሱስ ክርስቶስ አማካይነት እስከ ዘላለም ድረስ ክብር ይሁን!»

የጥናት ጥያቄዎች
ምዕራፍ አንድ

ወደ ሮም ለመጓዝ መዘጋጀት

(ሮሜ 1:1-17)

1. በሮም የነበረችው ቤተ ክርስቲያን ሰዎች ልምምድ ምን ነበር?
2. የሮሜ መልእክት የመጣው ከየት ነበር?
3. የመጽሐፉ ጭብጥና ዓላማ ምንድን ነው?
4. «ተስማማ» የሚለው ርእስ «ጻድቅ በእምነት በሕይወት ይኖራል» ከሚለው ጥቅስ ጋር የሚዛመደው እንዴት ነው?
5. የጳውሎስ ሹመቶች ምን ነበሩ? ለአንድ ቤተ ክርስቲያን መልእክት ብትጽፉ ራሳችሁን የምታስተዋውቁት እንዴት ነው?
6. በሮሜ 1:8-15 ጳውሎስ ለአማኞች ግድ እንደሚለው የሚያሳዩ ማስረጃዎች ምን ምን ናቸው?
7. እኛ ለሌሎች ግድ እንደሚለን የምንገልጥባቸው ማስረጃዎች ምን ምንድን ናቸው?
8. በዚያ ጊዜ የሚኖር ሮማዊ እንዳያምን የነበሩበት መሰናክሎች ምን ምን ነበሩ?
9. ጳውሎስ በወንጌል አለማፈሩን ያሳየው እንዴት ነበር?
10. ወንጌል «የእግዚአብሔር ኃይል» የሆነው በምን መንገድ ነው?

እግዚአብሔር አሳልፎ ሲሰጥ

(ሮሜ 1:18 -3:20)

1. «በደለኛ ናችሁ» የሚለውን ቃል ስትሰሙ ወይም ሌሎች ሲባሉ ስታዩ ምን ይሰማችኋል?
2. ሰዎች ጥፋታቸውን ማመን የማይፈልጉት ለምንድን ነው?
3. «የሰውን ሕይወት ማሽቆልቆል» በተመለከተ የተገለጹት አራቱ ደረጃዎች ምን ምን ናቸው? ምክንያቱስ ምን ነበረ?
4. ሰዎች ስለ እግዚአብሔር የተገለጠውን እውነት በዐመጽ የሚከለክሉት ለምንድን ነው? እንደዚህ ባለ ትግል ውስጥ የገባችሁት መቼ ነበር?
5. ከጣዖት አምልኮ ወደ ምግባረ ብልሹነት ለማምራት አንድ እርምጃ ብቻ የሚቀረው ለምንድን ነው?
6. ከኃጢአታቸው የተነሣ «እግዚአብሔር አሳልፎ ሰጣቸው» ሲል ምን ማለቱ ነው?» (1:24፣28)
7. የአይሁድን ሕዝብ በደል የሚያረጋግጡት ምስክሮች ማን ወይም ምን ናቸው?
8. የሮሜ መልእክት በተጻፈበት ወቅት፣ ስለ አይሁዳውያን እግዚአብሔር ያልተደሰተበት ነገር ምን ነበር?
9. በልዩ ሁኔታ ከመንከባከብ ይልቅ የእግዚአብሔር በረከት ለአይሁድ ምንን ሰጣቸው? እግዚአብሔር ለእናንተ ከሰጠው በረከት አንጻር እውነት የሚሆነው አንዴት ነው?
10. በሮሜ 3:10-18 («ቸርነት የሚያደርግ የለም») የሚለውን ሐረግ በሕይወት ልምድ ከምናውቃቸው መልካም ሥራ ከሚሠሩ ደግ ሰዎች አብረን የምናስኬደው እንዴት ነው?

ተስማማ

ምዕራፍ ሦስት

አባታችን አብርሃም

(ሮሜ 3:21-4:25)

1. የ«መጽደቅ» እና የ«መቀደስ» ግልጽ ትርጉሞች ምን ምን ናቸው? ሁለቱን የምንለያያቸው እንዴት ነው?
2. ሰባቱ የጽድቅ ባሕርያት ምን ምን ናቸው? እያንዳንዱን በራስህ ቃል አብራራ።
3. የአብርሃም እምነት ጽድቅን የሚገልጸው እንዴት ነው?
4. የብሉይ ኪዳን አማኞች የጸደቁት እንዴት ነበር? ዛሬስ አማኞች የሚጸድቁት እንዴት ነው?
5. የእንስሳት መሥዋዕት በብሉይ ኪዳን የሚቀርብበት ዓላማ ምን ነበር?
6. ጽድቅ በእምነት መሆኑን የሚያስተምሩ ቁልፍ የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍሎች የትኞቹ ናቸው?
7. በበጎ ምግባርና በማመን መካከል ያለው ትስስር ምንድን ነው?
8. «ደኅንነት ነፃ ስጦታ ነው እንጂ ርካሽ አይደለም» ማለት ምን ማለት ነው?
9. እግዚአብሔር ለራሱ ቅዱስ ባሕርይና ሕግ በእውነት እየቆመ ኃጢአተኞችን እንዴት ሊያድናቸው ይችላል?
10. ቁጣን ማብረድ፣ መዋጀትና ደም የሚሉትን ቃላት የመገንዘብ አስፈላጊነት ምንድን ነው?

የጥናት ጥያቄዎች

ምዕራፍ አራት

እንደ ንጉሥ መኖር

(ሮሜ 5:1-21)

1. በሮሜ 3:20፤ 5:1፤ 8:1 እና 12:1 ላይ «እንግዲህ (ይህም)» የሚለው ጠቀሜታው ምንድን ነው?
2. ገና ኃጢአተኞች ሳለን ክርስቶስ ስለ እኛ ሞተ የሚለው፤ ስለ እግዚአብሔር ምንን ይገልጻል?
3. «በአንድ ሰው (በአዳም) ያለመታዘዝ በዓለም ሁሉ ላይ መፍረዱ ተገቢ ነው?» የሚለውን ጥያቄ የምትመለከተው እንዴት ነው?
4. የመጽደቃችን መንፈሳዊ በረከቶች ምንድን ናቸው?
5. የምንጸድቀው እንዴት ነው? በሮሜ 5:1-21 የተገለጸው ምንድን ነው? ጽድቅ ለአንተ ምን ማለት ነው?
6. መከራ ክርስቲያናዊ ባሕርይን የሚቀርጸው እንዴት ነው?
7. ለአንተ ወደ እግዚአብሔር ፊት መቅረብ መቻል ማለት ምን ማለት ነው? ወደ እግዚአብሔር ፊት ለመቅረብ የማይችሉ ካሉ እነማን ናቸው?
8. አማኝ በዚህ ሕይወት ሊነግሥ የሚችለው በምን መንገድ ነው?
9. በሕግ፤ ኃጢአትና በጸጋ መካከል ያለው ዝምድና ምንድን ነው?

ተስማማ

ምዕራፍ አምስት

ለመኖር መሞት

(ሮሜ 6:1-23)

1. ጽድቅ በእምነት እንደሆነ በሚያስተምረው አስተምህሮ ላይ የሚነሡት ሦስት ተቃውሞዎች ምን ምን ናቸው? ለእያንዳንዱ መልስ የምትሰጠው እንዴት ነው?
2. መጽደቅ እንደ ሕያው ግንኙነት የሚቆጠረው ለምንድን ነው?
3. ጸሐፊው አንዳንድ ክርስቲያኖች «መሃል ሰፋሪ» ናቸው ሲል ምን ማለቱ ነው?
4. የጥምቀት ትርጉሙ ምንድን ነው?
5. አንድ አማኝ ከኃጢአት ጋር ያለው ግንኙነት ምንድን ነው?
6. ዕወቁ፣ ቁጠሩና አቅርቡ በሚሉት በእያንዳንዱ ቃል ዙሪያ በኃጢአት ላይ ድልን የምናገኝባቸው መንገዶች ምን ምን ናቸው?
7. ራሳችንን ለእግዚአብሔር የምናቀርበው እንዴት ነው?
8. እግዚአብሔር ብልቶቻችንን ለምን ይፈልጋል?
9. ብልቶቻችንን ለጌታ አሳልፈን ባንሰጥ ምን ይመጣብናል?
10. መውደድ (ቁ. 14-15)፣ ነጻነት (ቁ. 16-20) እና ፍሬ (ቁ. 21-23) ራስን ከመስጠት (ከማቅረብ) ጋር የሚያያዙት እንዴት ነው?

የጥናት ጥያቄዎች

ምዕራፍ ስድስት

ክርስቲያኖች እና ሕግ

(ሮሜ 7:1-25)

1. የሕግ ሥልጣን ምንድን ነው? (7:1-6)
2. ጳውሎስ የጋብቻን ምሳሌ በመጥቀስ እኛ ከሕግ ጋር ያለንን ግንኙነት ለማብራራት የሞከረው እንዴት ነው?
3. በማመናችን ምክንያት ያገኘነው ከሕግ በታች ሳለን ያልነበረን ነገር ምን ነበር? ታዲያ ይሄ ምን ለውጥ ያመጣል?
4. ሕግ እኛን የሚያገለግልበት አራት መንገዶች ምን ምን ናቸው? (7:7-13)
5. ጳውሎስ «አትመኝ» የሚለውን ቃል ሕግን ለመተላለፍ ምሳሌ አድርጎ ያቀረበው ለምን ይመስላችኋል?
6. ሕግ ሊረዳን የማይችለው ለምንድን ነው? (7:14-25)
7. ወግ አጥባቂነት ምን ማለት ነው?
8. በክርስቲያን ሕይወት ወግ አጥባቂነት ምን ተጽዕኖ አለው? እንዴትስ ከዚህ ከወግ አጥባቂነት እስራት ነፃ እንወጣለን?
9. ሕግን አለመታዘዝና መልካም ኑሮ መኖር የማይቻለው ለምንድን ነው? ጥሩ የመሥራት ምሥጢሩ ምንድን ነው? ለምን?
10. በዘመናችን የመንፈስ ቅዱስ ሚና ምንድን ነው?

ተስማማ

ምዕራፍ ሰባት

ነጻነትና ፍጻሜው

(ሮሜ 8:1-39)

1. በሮሜ 8:1-39 ጳውሎስ ለአማኞቹ የጻፈው መልእክት ምንድን ነበር? ይህ ክሮሜ 7 ጋር በምን ይዛመዳል?
2. አማኝ ከሕግ ጋር ያለው አዲስ ግንኙነት ምንድን ነው?
3. በዌርዝቢ ተጠቃለው የቀረቡት አራቱ መንፈሳዊ ነጻነቶች ምን ምን ናቸው? እነዚህ ነጻነቶች ሕይወትህን የሚዳስሱት እንዴት ነው?
4. ጳውሎስ «ኩነኔ የለባቸውም» ከሚለው በተጨማሪ ያሰፈራቸው ሦስት አሳቦች ምን ምን ናቸው? ይህን እውነት በሕይወትህ በመግለጥ ትኖራለህን?
5. ከሽንፈት ነፃ ስለ መውጣት የተገለጹት አራት ንጽጽሮች ምን ምን ናቸው?
6. የኃጢአት ሥር ምንድን ነው? ይህን የምታየው በየትኛው የሕይወትህ ክፍል ነው?
7. በሮሜ 8:18-30 መሠረት፤ «የሚቃተው» ማን ነው? «መቃተቱስ» መቼ ይቆማል?
8. አማኞችን ከተስፋ መቁረጥ በእውነት ነፃ የሚያወጣው ማን ነው?
9. በጌታና በአማኝ መካከል መለያየት እንደሌለ ማረጋገጥ የምትችለው እንዴት ነው?
10. ከእግዚአብሔር ጋር ያለህን ሕይወት ስትቃኝ፤ ከነጻነቶቹ አንዱን ወይም ሁለቱን በግልህ በሕይወትህ እንዴት መግለጥ ትችላለህ?

የጥናት ጥያቄዎች

ምዕራፍ ስምንት

እግዚአብሔር ተሳሳተን?

(ሮሜ 9:1-33)

1. ጳውሎስ ስለ እስራኤል የሚናገሩትን እነዚህን ምዕራፎች ለምን በመልእክቱ ውስጥ አካተተ?
2. በእምነት ስለ መጽደቅ ከሚያወሱት ከመጀመሪያዎቹ ስምንት ምዕራፎች ሮሜ 9-11 የሚገናኘው እንዴት ነው?
3. «ተሰማማ» የሚለው ጭብጥ ከእስራኤል ሕዝብ ጋር የሚያያዘው እንዴት ነው?
4. የእስራኤል ያለፈው ታሪክ የእግዚአብሔርን ባሕርይ የሚያሳው እንዴት ነው?
5. እስራኤል ያላት ተስፋ ምንድን ነው?
6. ለደኅንነት መሠረት የሆኑትና ያልሆኑት ነገሮች ምን ምን ናቸው?
7. እግዚአብሔር አንዳንዶቹን መርጦ፣ ሌሎቹን ስለ መተዉ ለሚነሡት ተቃውሞዎች የምንሰጣቸው ሦስት መልሶች ምን ምን ናቸው?
8. ደኅንነትን በተመለከተ የእግዚአብሔር ሉዓላዊነትና የሰውን ድርሻ የምታስታርቃቸው እንዴት ነው?
9. አብዛኛዎቹ አይሁድ ያላገኙትን ጽድቅ አሕዛብ ያገኙት እንዴት ነው?
10. የራሱ ወገኖች ወደ ትክክለኛው ጽድቅ ባለመድረሳቸው ጳውሎስ ምን ተሰማው? አንተስ የጠፉትን ስታስብ ምን ይሰማሃል?

ተስማማ

ምዕራፍ ዘጠኝ

የተዛባ ጽድቅ

(ሮሜ 10:1-21)

1. በሮሜ 10:1-13 የተጠቀሱትና እስራኤል መሢሐን ያልተቀበሉባቸው ምክንያቶች ምን ምን ናቸው?
2. ጳውሎስ በሮሜ 10:14-17 ላይ አይሁድ መሢሐን ላለመቀበላቸው መፍትሔ አድርጎ የጠየቀው ምንድን ነው?
3. ያለመቀበላቸው ውጤቶች በሮሜ 10:18-21 እንደተመለከተው ምን ምን ናቸው?
4. እስራኤላውያን የእግዚአብሔርን ጽድቅ ያልተረዱት ለምንድን ነበር?
5. በሕግ የሚገኝ ጽድቅ በእምነት ከሚገኝ ጽድቅ የሚለየው ለምንድን ነው?
6. ዛሬ እውቀት ዐልባ ቅናት የምታየው የት ነው?
7. በሮሜ 10:14-17 ላይ ተመሥርተን የወንጌል መልእክተኛነትን ሥራ በተግባር ለማዋል የምንችለው እንዴት ነው?
8. ቤተ ክርስቲያን መልእክተኞችን እንድትልክ ዶክተር ሃሪስን በቅዱሳት መጻሕፍት ያገኛቸው አራት ምክንያቶች ምን ምን ናቸው?
9. የወንጌል ወደ አሕዛብ መላክ ለአይሁድም ሆነ ለአሕዛብ የምሕረት እርምጃ የሆነው እንዴት ነው?
10. በክርስቶስ ማመን ማለት ምን ማለት ነው?

እግዚአብሔርና ያልተቋጫው የእስራኤል ነገር

(ሮሜ 11:1-36)

1. እስራኤል የወደፊት ተስፋ እንዳላት ለማመልከት ጳውሎስ የጠራቸው አምስት ምስክሮች እነማን ናቸው?
2. እያንዳንዱ ምስክር ለእስራኤል የወደፊት ዕጣ ፈንታ ምን አስተዋጽኦ አለው?
3. ሮሜ 11 በዘመናችን ላለነው ቤተ ክርስቲያን ሊውል የማይችለው ለምንድን ነው?
4. የጳውሎስ መለወጥ «ምሳሌ» የሚሆነው በምን መልኩ ነው?
5. የዳኑት ቅሬታዎች ያመኑት አይሁድ ከሆኑ የቀሩት እስራኤላውያን ምን ይሆናሉ?
6. እግዚአብሔር ከአይሁድ ጋር ያለውን ነገር እንዳልቋጩ ለማሳየት ጳውሎስ ምን ምሳሌ ተጠቀመ?
7. «እስራኤል ሁሉ ይድናል» በሚለው ጥቅስ የተጠቃለሉት እነማን ናቸው?
8. አሕዛብ በእስራኤል ላይ እብሪተኛ ለመሆን የተፈተኑት ለምንድን ነው?
9. «ሥነ መለኮት ቡራኬ ይሆናል»፣ የሚለው ሐረግ ብዙ ጊዜ እውነት የሚሆነው ለምንድን ነው?
10. ሮሜ 10 ከሮሜ መልእክት ጭብጥ «ተስማማ» ከሚለው ጋር የሚያያዘው እንዴት ነው?

ተስማማ

ምዕራፍ አሥራ አንድ

እውነተኛ ግንኙነት እውነተኛ አኗኗር ነው

(ሮሜ 12:1-13:14)

1. አስተምህሮና ተግባር፣ እምነትና ባሕርይ፣ ትምህርትና ባሕርይ፣ ትምህርትና ኑሮ በሚሉት ጥንዶች መካከል ያለው ግንኙነት ምንድን ነው? እነዚህ ከኅብረት ጋር የሚዛመዱት እንዴት ነው?
2. ጳውሎስ በሮሜ 12:1-2 የጠቀሳቸው የክርስቲያናዊ መስጠት እርከኖች ምን ምን ናቸው?
3. እግዚአብሔር ልቦናችንን የሚያድሰው እንዴት ነው? በዚህ ውስጥ የእኛ ድርሻ ምንድን ነው?
3. ፈቃዳችንን ለጌታ መስጠት የምንችለው እንዴት ነው?
4. በክርስቶስ አካል ለመንፈሳዊ አገልግሎትና ዕድገት ያስፈልጋሉ ብለው ዌርዝቢ የሚያምኑባቸው ነገሮች ምንድን ናቸው?
5. አማኞች መንፈሳዊ ስጦታዎቻቸውን በተመለከተ ስሕተት ሊፈጽሙ የሚችሉባቸው ሁለት ጽንፎች ምንና ምን ናቸው?
6. በአካል ውስጥ ፍሬያማ የሆነ አገልግሎት የሚሰጥ ክርስቲያን ሁለት ምልክቶች ምን ምንድን ናቸው?
7. ሰዎች ስሕተት በእኛ ላይ ሲሠሩ ምላሻችን ምን መሆን አለበት? ይህ አስቸጋሪ የሚሆንብን ለምንድን ነው? ጠላቶችህን ለመውደድ የተቸገርከው መቼ ነበር?
8. ክርስቲያን ለመንግሥት መገዛት ያለበት ለምንድን ነው? ሌላ አማራጭ የለምን?
9. ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስን «መልበስ» ማለት ምን ማለት ነው?

የጥናት ጥያቄዎች

ምዕራፍ አሥራ ሁለት

ክርስቲያኖች ሳይስማሙ ሲቀሩ

(ሮሜ 14:1-15:7)

1. «ግልጽ ባልሆነ» ጉዳዮች ላይ ጳውሎስ የሰጠን የምሪት መርሆች ምን ምን ናቸው? የእነዚህ ጉዳዮች ምሳሌዎች ምን ምን ናቸው?
2. «ግልጽ ባልሆነ» ጉዳይ ክርስቲያኖች አንዳንድ ጊዜ የማይስማሙት ለምንድን ነው?
3. ደካማ ክርስቲያን ተብለው የተፈረጁት እነማን ናቸው? ጠንካራ ክርስቲያን የተባሉትስ?
4. ሮሜ 14:1-12 እርስ በርስ ስለመቀባበል የሚናገረው ምንድን ነው?
5. እንደ ሮሜ 14:13-23 እርስ በርሳችን የምንተናነጸው እንዴት ነው?
6. በሮሜ 15:1-7 በተገለጸው መሠረት አንዳችን ሌላችንን ለማስደሰት ምን ማድረግ እንችላለን?
7. ኢየሱስን እንደ ጌታ ማግኘት ምን ማለት ነው? በሌሎች አማኞች ላይ እንዳንፈርድ ሕይወታችንን የሚቀይረው እንዴት ነው?
8. ራስ ወዳድነትን አስወግደን ሌሎችን ለማስደሰት ልንቀርባቸው የሚገቡን ሁለት የመንፈሳዊ ኃይል ምንጮች እነማን ናቸው? የትኛው ሊቀድም ይገባል ትላለህ?
9. አማኞች «በአንድ ልብ ሆናችሁ» (15:5) ሲል ምን ማለቱ ነው?
10. እነዚህ አሳቦች በአጥቢያ ቤተ ክርስቲያኖችን የሚተገበሩት እንዴት ነው?

ተስማማ

ምዕራፍ አሥራ ሦስት

ሰው በእንቅስቃሴ ላይ

(ሮሜ 15:8-16:27)

1. ሮሜ 14-16ን ስታነብ፤ ተለይተው የተጠቀሱት አገልግሎቶች ምን ምን ናቸው?
2. ኢየሱስ ክርስቶስ የአገልግሎታችን ታላቅ ምሳሌ እንደ መሆኑ፤ ከእርሱ የአገልግሎት ባሕርይት ልንወስዳቸው የሚገቡን ነገሮች ምን ምን ናቸው?
3. የጳውሎስ አምስት የአገልግሎት ባሕርይት ምን ምን ናቸው?
4. ይሄን ያህል ብዛት ያላቸው ግላዊ ሰላምታዎች ጥቅም ምንድን ነው?
5. ጳውሎስ ረዥም የሆነ ቡራኬ የሰጠው ለምንድን ነው?
(16:17-27)
6. በዘመናችን ባላቸው ቤተ ክርስቲያን አማኞችን የበለጠ ለማገልገል ተሳትፎ የምናደርገው እንዴት ነው?
7. በጳውሎስ አገልግሎት የድንቅና ተአምራት ዓላማ ምን ነበር?
8. ከከተማ ወጣ ብለህ ቆይተህ ለቤተ ክርስቲያን ደብዳቤ የምትጽፍ ቢሆን፤ ሰላምታህን የምታቀርበው ለማን ይሆን ነበር? ስለ እነርሱ ምን ትል ነበር?
9. ይሄንን መጽሐፍ አንብቦህ ስትጨርስ ለግሌ በተለየ መንገድ አግዞኛል የምትለው ያገኘኸው ትምህርት አለ?
10. እነዚህን እውነታዎች በሕይወትህ የምትጀምረው፤ ወይም የምትቀጥለውና ወይም ተግባራዊ የምታደርገው እንዴት ነው?

«... ሁን» በሚል ርእስ ታትመው በስርጭት ላይ የሚገኙ መጻሕፍት

1. ለጌታ የተገዛህ ሁን (የማቴዎስ ወንጌል)
2. ተግተህ አገልግል (የማርቆስ ወንጌል)
3. ርኅሩኅ ሁን (የሉቃስ ወንጌል 1-13)
4. የበረታህ ሁን (የሉቃስ ወንጌል 14-24)
5. ሕያው ሁን (የዮሐንስ ወንጌል ም. 1-12)
6. የተለወጣችሁ ሁኑ (የዮሐንስ ወንጌል 13-28)
7. በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ተመላለስ (የሐዋ. ሥራ 1-12)
8. ደፍረህ መስክር (የሐዋርያት ሥራ 13-28)
9. ተሰማማ (ሮሜ)
10. ጠቢብ ሁን (1ኛ ቆሮንቶስ)
11. ተጽናና (2ኛ ቆሮንቶስ)
12. አርነት መውጣት (ገላትያ)
13. ፍለጋ የሌለውን ባለጸግነት ውረስ (ኤፌሶን)
14. ደስተኛ ሁን (ፊልጵስዮስ)
15. ፍጹም ሁን (ቆላስይስ)
16. ለምጽአቱ ተዘጋጅ (1ኛና 2ኛ ተሰሎንቄ)
17. ታማኝ ሁን (1ኛና 2ኛ ጢሞቴዎስ፣ ቲቶና ፊልሞና)
18. በማየት ሳይሆን በእምነት ተመላለስ (ዕብራውያን)
19. ተስፋ አድርግ (1ኛ ጴጥሮስ)
20. ንቃ (2ኛ ጴጥሮስ፣ 2ኛና 3ኛ ዮሐንስ፣ ይሁዳ)
21. እውነተኛ ሁን (1ኛ ዮሐንስ)
22. በብስለት ማደግ (የያዕቆብ መልእክት)
23. ድል አድራጊ ሁን (የዮሐንስ ራእይ)

መጽሐፍ ቅዱስን መሠረት ያደረጉ መጻሕፍት